

अग्वावलेख
खरीखरी..
आशिष बाबू , असे कसे?

सावनेरचे आमदार आशिषबाबू देशमुख आपल्या कामात सदैव मग्न असतात. त्यांना जे पटले तेच ते बोलतात, कोणाचीही तमा बाळगून नाहीत. त्यांनी २०१९ च्या निवडणुकीत अनिलबाबू यांचा पराभव केला होता आणि त्यावेळी ते भाजपचे खरे कार्यकर्ते होते. तत्पूर्वी शेतकऱ्यांच्या आणि विदर्भाच्या प्रश्नावर मोदीजी स्पष्ट भूमिका घेत नाहीत म्हणून त्यांनी जवानीच्या जोशात येऊन जोशे-जवानी दाखवीत भारतीय जनता पक्षाला गुडबाय सुद्धा केले होते. त्यानंतर त्यांनी लोकसभेची निवडणूक लढवली त्यात त्यांचा पराभव झाला. त्यांचे पिताश्री रणजीतबाबू देशमुख काँग्रेसचे अध्यक्ष होते, तसेच ते महाराष्ट्राच्या मंत्रिमंडळात वरिष्ठ मंत्रीही होते. आशिष बाबू हे व्यक्तिमत्व कार्यसम्राट आहे, पण कधी कधी ते जो निर्णय घेतात किंवा कधी काहीतरी वेगळेच बोलतात त्यामुळे त्यांची प्रतिमा मलिन होत असते. मध्यंतरीच्या काळात त्यांनी आपल्या वडिलांवर अत्यंत सुंदर असे पुस्तक लिहिले होते. तेव्हा पुस्तकाच्या प्रकाशन प्रसंगी जेष्ठ पत्रकार मधुकर भावे यांनी आपल्या भाषणामध्ये धरसेडोपणाचा त्याग करून दीर्घकालीन राजकारण करण्याचा सर्व सामायिक सल्ला दिला होता. नंतरच्या काळात काटोल विधानसभा मतदारांसाठी तशीकट मिळेल याची त्यांना शाश्वती नव्हती. मग त्यांनी पुन्हा भारतीय जनता पक्षाचे कमळ हाती धरले आणि त्यांनी काँग्रेसचे दिग्गज नेते सुनील केदार यांच्या पत्नीचा पराभव केला. एका अर्थाने ते त्यावेळी जॉईंट किलर ठरले कारण पहिल्यांदा काकांना हरवले, दुसऱ्यांदा गडकरी साहेबांशी टक्कर दिली आणि यावेळी चवक दिग्गज नेते सुनील केदार यांच्याशी पंगा घेतला. जोशे-जवानी मध्ये त्यांनी घेतलेले जे निर्णय होते त्यापैकी दोन फलिभूत झाले आणि एकामध्ये ते पराभूत झाले. हा एवढा इतिहास सांगायचाचे कारण असे आहे की, त्यांनी काल एक कोणीही अजिबात करू नये असे विधान केलेले आहे. विरोधकांना बोलताना त्यांनी 'जास्त करू नका नाही'च कापून काढू' अशी भाषा वापरली. खरंतर देशमुख हे घराणे सभ्यभाषा, अतिशय सभ्य व्यवहार आणि सभ्यतेची सीमारेषा न ओलांडण्यासाठी प्रसिद्ध आहे. आजकाल कोणता नेता काय बोलेल हे कोणालाही सांगता येणार नाही. निशिकांत दुबे यांच्यासारखे नेते जी भाषा वापरतात ती मारण्याची किंवा कापण्याची भाषा महाराष्ट्राच्या राजकारणात कधीच चालली नाही आणि यापुढेही चालणार नाही. मुख्यमंत्री आणि गृहमंत्री आपले आहे ते आपल्या जिल्ह्याचे आहेत, आपल्या जवळचे आहेत. त्यामुळे त्यांच्या नावाचा उल्लेख करून 'कापून काढू' अशी भाषा वापरण्यात आली. त्यामुळे आशिषबाबू फक्त बोलले तरी त्याबरोबर देवा भाऊंची प्रतिमाही विनाकारण बदनाम होते. ही गोष्ट त्यांच्या ध्यानात कशी आली नाही याचेच आम्हाला विशेष वाटते आहे. आम्ही वर म्हटल्याप्रमाणे महाराष्ट्रात जंगलराज नाही आणि दंगल राजही नाही. या राज्यातील आमदार उत्तर प्रदेश किंवा बिहारच्या आमदारांसारखे पाच-पाच किंवा दहा-बारा बॉडीगार्ड घेऊन फिरत नसतात आणि कार्यकर्ते तर बिचारे अगदी सोवळेपणाने वागतात. त्यामध्ये काही अपवाद असतीलही. पण परस्पर संबंधाच्या बाबतीत विरोधी पक्षातील लोकही अजून तरी किमान सभ्यता पाळत असतात, हेच या पुरोगामी महाराष्ट्राचे वैशिष्ट्य आहे. या ठिकाणी कापकापीची भाषा कोणीही करत नाहीत. हे सर्व पाहिल्यावर रणजीतबाबू देशमुख यांचे सुपुत्र जी भाषा वापरतात ती त्यांनी निदान यापुढे तरी वापरू नये, असा प्रेमाचा सल्ला द्यावासा वाटतो. आशिष बाबू, आपण चांगले लेखक आहात, संवेदनशील लेखक आणि नेते म्हणून जनतेमध्ये लोकप्रियही आहात. त्याच लोकप्रियतेमध्ये अधिक भर पडावी आणि तुमच्या हातून अधिक चांगले काम व्हावे, म्हणूनच हा प्रेमाचा सल्ला आहे.

Shiv Mishra
nagpurpost@gmail.com
 Mob. No. 9922970023

राजेश अग्रवाल राज्याचे नवे मुख्य सचिव

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २७ :
 राज्याचे मावळते मुख्य सचिव राजेश कुमार यांना शुक्रवारी मंत्रालयात आयोजित एका छोटेल्यानी समारंभात निरोप देण्यात आला. राज्याचे नवे मुख्य सचिव म्हणून सामान्य प्रशासन विभागाचे अतिरिक्त मुख्य सचिव राजेश अग्रवाल यांची नियुक्ती झाली असून ते उद्या, रविवारी राजेश कुमार यांच्याकडून पदभार स्वीकारतील.

भारतीय प्रशासकीय सेवेतील १९८८ च्या तुकडीचे अधिकारी राजेश कुमार हे नियत वयोमानानुसार ३१ ऑगस्ट २०२५ रोजी सेवानिवृत्त झाले. मात्र, राज्य सरकारने त्यांना तीन महिन्यांची मुदतवाढ दिली. ही मुदतवाढ उद्या, ३० नोव्हेंबर रोजी संपत आहे.

शनिवार आणि रविवार मंत्रालयाला सुट्टी असल्याने राजेश कुमार यांना आज मंत्रालयातील परिषद सभागृहात आयोजित कार्यक्रमात निरोप देण्यात आला. यावेळी विविध विभागांचे सचिव तसेच वरिष्ठ अधिकारी उपस्थित होते.

राज्याच्या मुख्य सचिवपदी राजेश अग्रवाल यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. १९८९ च्या तुकडीचे अधिकारी असलेले अग्रवाल हे नुकतेच केंद्रीय सेवेतील प्रतिनियुक्तीवरून राज्याच्या सेवेत परतले आहेत. राजेश अग्रवाल यांना मुख्य सचिव म्हणून एक वर्षाचा कालावधी

मिळणार आहे. राज्य सरकारमध्ये काही निर्णयांबाबत जलदगतीने काम करण्याची गरज व्यक्त केली जात असताना अग्रवाल तंत्रज्ञान आणि प्रशासनाचा ताळमेळ चांगला साधत असल्याने अपेक्षा अधिक आहेत.

राजेश अग्रवाल यांच्या नियुक्तीमुळे गृह विभागाचे अतिरिक्त मुख्य सचिव आय. एस. चहल, मुंबई महापालिकेचे आयुक्त भूषण गगराणी, अनिल डिग्गीकर, दीपक कपूर, ओपी गुप्ता यांचीही संधी कमी झाली आहे, कारण त्यांची निवृत्ती अग्रवाल यांच्या आधी होणार आहे.

राज्यातून हा निर्णय घेण्यात आला. मात्र अध्यक्ष पदाच्या निवडणुकीसाठी कोणतीही स्थगिती देण्यात आलेली नाही. स्थानिक स्वराज्य संस्थांसाठी २ डिसेंबरला मतदान होणार असून निकाल ३ डिसेंबरला जाहीर होणार आहे. या निवडणुकीसाठी निवडणूक चिन्ह वाटप आणि प्रचार अंतिम टप्प्यात असून, अनेक प्रभागांमध्ये रणधुमाळी सुरू आहे. मात्र तीन ठिकाणी निवडणूक स्थगित झाल्याने काही प्रभागातील प्रक्रिया बाधित झाली आहे.

स्थानिक निवडणुकांना ‘नो ब्रेक’! कोर्टाचा हिरवा कंदील

४० नगरपरिषदा, १७ नगरपंचायतींचा निर्णय अंतिम निर्णयाच्या अधीन : सर्वोच्च न्यायालयाचा निर्वाळा

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २७ :
 महाराष्ट्रातील स्थानिक स्वराज्य संस्था निवडणुकीवरून सुरू असलेल्या वादाला आज सर्वोच्च न्यायालयात महत्त्वाचा टप्पा पार पडला. राज्यातील काही नगरपरिषद आणि नगरपंचायतींमध्ये ५० टक्क्यांहून अधिक आरक्षण दिल्याबाबत दाखल याचिकांवर सुनावणी घेण्यात आली.

आरक्षण मर्यादा ओलांडल्याचा मुद्दा गंभीर असल्याने सर्वोच्च न्यायालयाने हे प्रकरण तीन न्यायाधीशांच्या खंडपीठाकडे वर्ग करण्यात यावे, असा निर्णय दिला आहे. पुढील सुनावणी २१ जानेवारी रोजी होणार असून, तेव्हा प्रकरणाची तपासणी केली जाणार आहे. दरम्यान, निवडणुकांना स्थगितीची मागणी याचिकाकर्त्यांकडून करण्यात आली होती, मात्र न्यायालयाने ती नामंजूर केली आहे. त्यामुळे राज्यातील नगरपरिषद आणि नगरपंचायतींच्या निवडणूक प्रक्रियेला हिरवा कंदील मिळाल्याचे स्पष्ट झाले आहे.

निवडणुका वेळेत पार पाडण्यासाठी राज्य

निवडणूक आयोग सज्ज आहे. न्यायालयाने स्पष्ट निर्देश दिले आहेत की, ज्या ठिकाणी आरक्षण मर्यादा ओलांडली गेली आहे, त्या ठिकाणी निवडणुका आदेशाधीन राहतील. या सुनावणीनंतर राज्यातील राजकीय वातावरण पुन्हा रंगू लागले आहे.

स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीवर ओबीसी आरक्षणाच्या मुद्यावर सर्वोच्च न्यायालयात आज महत्त्वाची सुनावणी झाली.

जिल्हा परिषद व पंचायत समिती निवडणुकांना स्थगिती देण्यास न्यायालयाने नकार दिला. तथापि, हा निकाल अंतिम निर्णयाच्या अधीन असले असही न्यायालयाने स्पष्ट केले आहे.

यापूर्वी,मंगळवारी झालेल्या सुनावणीत सर्वोच्च न्यायालयाने नगरपालिका व नगरपंचायत निवडणुकांना स्थगिती देण्यास स्पष्ट नकार दिला होता. मात्र, राज्य निवडणूक आयोगानेही कोटांत कबुली दिली की ४० नगरपरिषद व १७ नगरपंचायतींमध्ये ५०% आरक्षणाची मर्यादा ओलांडली आहे. त्यामुळे संतुलित आरक्षण रचनेबाबत प्रश्नचिन्ह उपस्थित झाले होते. संविधानात आरक्षणाची कमाल मर्यादा ५०% निश्चित असल्याने, आयोगाकडून केलेल्या अद्यावत अहवालांनंतर कोर्टाचं आदेश निवडणूक प्रक्रियेला वळण देऊ शकतात, अशी शक्यता व्यक्त होत असतानाच न्यायालयाच्या या निर्णयामुळे आता उमेदवारांना आणि राज्य सरकारलाही मोठा दिलासा मिळला आहे.

अग््रीकांड : मृत्यूसंख्या ९४ वर

■ वृत्तसंस्था, हाँगकाँग, दि. २८ :

हाँगकाँगमधील 'ताई पो' जिल्ह्यातील निवासी संकुलात बुधवारी लागलेल्या आगीत आतापर्यंत ९४ लोकांचा मृत्यू झाला आहे, तर २८० हून अधिक लोक बेपत्ता आहेत. या दुर्घटनेत ७६ लोक जखमी झाले आहेत, त्यापैकी अनेकांची प्रकृती गंभीर आहे. अधिकाऱ्यांचे म्हणणे आहे की मृतांचा आकडा वाढू शकतो.

सरकारने या दुर्घटनेची फौजदारी चौकशी सुरू केली आहे. या प्रकरणी पोलिसांनी कंत्राटदारासह तीन जणांना अटकही केली आहे. त्यांनी नियमांनुसार सामग्रीचा वापर केला नाही, ज्यामुळे हा अपघात झाला, असा आरोप आहे. संकुलात जुलै २०२४ पासून बांधकाम सुरू होते. अधिकाऱ्यांचे म्हणणे आहे की स्टावरोफोमसारख्या ज्वलनशील सामग्रीमुळे आणि बाहेर लावलेल्या जाळीमुळे आग वेगाने पसरली. वाच कारणांमुळे फ्लॅट्स आणि कॉरिडॉरमध्ये आग पसरली. इमारतीमधील इतर रहिवाशांना शिबिरात ठेवण्यात आले आहे.

श्रीलंकेत चक्रवात: ४६ ठार

■ वृत्तसंस्था, रायसेन, दि. २८ :

शुक्रवारी श्रीलंकेत वादळ दिट्ट्यामुळे झालेल्या मुसळधार पावसाने कहर केला. ४६ लोकांचा मृत्यू झाला आणि २३ जण बेपत्ता आहेत. अधिकाऱ्यांनी इशारा दिला आहे की येत्या काही तासांमध्ये वादळ तीव्र होऊ शकते.

वादळ आता भारतातील किनारपट्टीच्या राज्यांकडे सरकत आहे. या चक्रीवादळामुळे श्रीलंकेत मोठे नुकसान झाले आहे. श्रीलंकेच्या आपत्ती व्यवस्थापन केंद्राने (डीएमसी) सांगितले की, मध्य चहा उत्पादक बदुल्ला जिल्ह्यात रात्री झालेल्या भूस्खलनात अनेक घरे वाहून गेली.

पंतप्रधान मोदींनी चक्रीवादळामुळे श्रीलंकेत झालेल्या जीवित आणि मालमत्तेच्या नुकसानीबद्दल दु:ख व्यक्त केले आणि मदत जाहीर केली. आपल्या जवळच्या सागरी शेजारी देशासोबत एकता दर्शवत, भारताने ऑपरेशन सागर बंधू अंतर्गत मदत साहित्य आणि आवश्यक अन्य मदत तात्काळ पाठवली आहे. आम्ही आणखी मदत करण्यास तयार आहोत. भारताच्या 'नेबरहूड फस्ट' धोरण आणि 'महासागर' या दृष्टिकोनानुसार, गरजेच्या वेळी भारत श्रीलंकेच्या पाठीशी खंबीरपणे उभा असल्याचेही प्रधानमंत्री मोदी म्हणाले.

शांती आणि सत्याच्या स्थापनेसाठी अत्याचारींचा अंत आवश्यक : मोदी

■ वृत्तसंस्था, उडुपि, दि. २८ :

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी शुक्रवारी कर्नाटकातील उडुपी येथील श्रीकृष्ण मठात आयोजित एका सार्वजनिक सभेत शांती आणि सुरक्षा यावर भर दिला. शांती आणि सत्याच्या स्थापनेसाठी अत्याचारींचा अंत आवश्यक आहे, असे ते म्हणाले.

पंतप्रधान मोदींनी भगवद्गीतेतील उपदेशांचा संदर्भ देत सांगितले की, युद्धभूमीवर दिलेला गीतेचा संदेश आजही व्यावहारिक आहे आणि देशाच्या सुरक्षा धोरणासाठी मार्गदर्शक ठरतो. त्यांनी लाखो लोकांसमवेत गीतेच्या पुरुषोत्तम अध्यायाचा पारावण केला आणि गीतेतील शिकवणीनुसार देशाचे औद्योगिक आणि सार्वजनिक क्षेत्र सुरक्षित

करण्यासाठी 'मिशन सुदर्शन चक्र' सुरू करण्याची घोषणा केली.

पंतप्रधानांनी ऑपरेशन सिंदूर आणि पहलगाम दहशतवादी हल्ल्यातील अनुभवांचा संदर्भ देत सांगितले की, पूर्वाच्या सरकारांनी अशा घटनांमध्ये निष्क्रिय राहिले, परंतु आजचा भारत कोणापुढे झुकत नाही आणि नागरिकांचे संरक्षण करणे हे मुख्य कर्तव्य मानतो.

त्यांनी स्पष्ट केले की, गीतेच्या उपदेशातून प्रत्येक युगात योग्य मार्गदर्शन मिळते, आणि याच शिकवणीनुसार 'सबका साथ, सबका विकास,

सर्वजन हिताय, सर्वजन सुखाय' हे धोरण बनवले आहे. पंतप्रधानांनी महिलांच्या सक्षमीकरणवादी भर दिला.

संसदेत महिला आरक्षण विधेयक मंजूर झाल्याचे सांगितले आणि नारी शक्ती वंदन कायद्याच्या आधारे देशातील महिला सुरक्षेसाठी उपाययोजना होणार असल्याचे स्पष्ट

केले. तसेच, भगवद्गीतेतील उपदेशातून प्रेरित होऊन जलसंवर्धन, मातृदेवतेच्या नावाने झाड लावणे, गरीबांच्या जीवनात सुधारणा करणे आणि स्वदेशी स्वीकारणे अशा नऊ संकल्पांची घोषणा त्यांनी केली.

केले. तसेच, भगवद्गीतेतील उपदेशातून प्रेरित होऊन जलसंवर्धन, मातृदेवतेच्या नावाने झाड लावणे, गरीबांच्या जीवनात सुधारणा करणे आणि स्वदेशी स्वीकारणे अशा नऊ संकल्पांची घोषणा त्यांनी केली.

केले. तसेच, भगवद्गीतेतील उपदेशातून प्रेरित होऊन जलसंवर्धन, मातृदेवतेच्या नावाने झाड लावणे, गरीबांच्या जीवनात सुधारणा करणे आणि स्वदेशी स्वीकारणे अशा नऊ संकल्पांची घोषणा त्यांनी केली.

केले. तसेच, भगवद्गीतेतील उपदेशातून प्रेरित होऊन जलसंवर्धन, मातृदेवतेच्या नावाने झाड लावणे, गरीबांच्या जीवनात सुधारणा करणे आणि स्वदेशी स्वीकारणे अशा नऊ संकल्पांची घोषणा त्यांनी केली.

केले. तसेच, भगवद्गीतेतील उपदेशातून प्रेरित होऊन जलसंवर्धन, मातृदेवतेच्या नावाने झाड लावणे, गरीबांच्या जीवनात सुधारणा करणे आणि स्वदेशी स्वीकारणे अशा नऊ संकल्पांची घोषणा त्यांनी केली.

केले. तसेच, भगवद्गीतेतील उपदेशातून प्रेरित होऊन जलसंवर्धन, मातृदेवतेच्या नावाने झाड लावणे, गरीबांच्या जीवनात सुधारणा करणे आणि स्वदेशी स्वीकारणे अशा नऊ संकल्पांची घोषणा त्यांनी केली.

केले. तसेच, भगवद्गीतेतील उपदेशातून प्रेरित होऊन जलसंवर्धन, मातृदेवतेच्या नावाने झाड लावणे, गरीबांच्या जीवनात सुधारणा करणे आणि स्वदेशी स्वीकारणे अशा नऊ संकल्पांची घोषणा त्यांनी केली.

केले. तसेच, भगवद्गीतेतील उपदेशातून प्रेरित होऊन जलसंवर्धन, मातृदेवतेच्या नावाने झाड लावणे, गरीबांच्या जीवनात सुधारणा करणे आणि स्वदेशी स्वीकारणे अशा नऊ संकल्पांची घोषणा त्यांनी केली.

केले. तसेच, भगवद्गीतेतील उपदेशातून प्रेरित होऊन जलसंवर्धन, मातृदेवतेच्या नावाने झाड लावणे, गरीबांच्या जीवनात सुधारणा करणे आणि स्वदेशी स्वीकारणे अशा नऊ संकल्पांची घोषणा त्यांनी केली.

केले. तसेच, भगवद्गीतेतील उपदेशातून प्रेरित होऊन जलसंवर्धन, मातृदेवतेच्या नावाने झाड लावणे, गरीबांच्या जीवनात सुधारणा करणे आणि स्वदेशी स्वीकारणे अशा नऊ संकल्पांची घोषणा त्यांनी केली.

केले. तसेच, भगवद्गीतेतील उपदेशातून प्रेरित होऊन जलसंवर्धन, मातृदेवतेच्या नावाने झाड लावणे, गरीबांच्या जीवनात सुधारणा करणे आणि स्वदेशी स्वीकारणे अशा नऊ संकल्पांची घोषणा त्यांनी केली.

केले. तसेच, भगवद्गीतेतील उपदेशातून प्रेरित होऊन जलसंवर्धन, मातृदेवतेच्या नावाने झाड लावणे, गरीबांच्या जीवनात सुधारणा करणे आणि स्वदेशी स्वीकारणे अशा नऊ संकल्पांची घोषणा त्यांनी केली.

केले. तसेच, भगवद्गीतेतील उपदेशातून प्रेरित होऊन जलसंवर्धन, मातृदेवतेच्या नावाने झाड लावणे, गरीबांच्या जीवनात सुधारणा करणे आणि स्वदेशी स्वीकारणे अशा नऊ संकल्पांची घोषणा त्यांनी केली.

केले. तसेच, भगवद्गीतेतील उपदेशातून प्रेरित होऊन जलसंवर्धन, मातृदेवतेच्या नावाने झाड लावणे, गरीबांच्या जीवनात सुधारणा करणे आणि स्वदेशी स्वीकारणे अशा नऊ संकल्पांची घोषणा त्यांनी केली.

केले. तसेच, भगवद्गीतेतील उपदेशातून प्रेरित होऊन जलसंवर्धन, मातृदेवतेच्या नावाने झाड लावणे, गरीबांच्या जीवनात सुधारणा करणे आणि स्वदेशी स्वीकारणे अशा नऊ संकल्पांची घोषणा त्यांनी केली.

केले. तसेच, भगवद्गीतेतील उपदेशातून प्रेरित होऊन जलसंवर्धन, मातृदेवतेच्या नावाने झाड लावणे, गरीबांच्या जीवनात सुधारणा करणे आणि स्वदेशी स्वीकारणे अशा नऊ संकल्पांची घोषणा त्यांनी केली.

केले. तसेच, भगवद्गीतेतील उपदेशातून प्रेरित होऊन जलसंवर्धन, मातृदेवतेच्या नावाने झाड लावणे, गरीबांच्या जीवनात सुधारणा करणे आणि स्वदेशी स्वीकारणे अशा नऊ संकल्पांची घोषणा त्यांनी केली.

आपलं चिन्ह कमळ

घड्याळाची वेळ आता चांगली नाही: शिवेंद्रराजे भोसले

सातारा : सातारा जिल्ह्यात स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांची रणभुमिका सुरू असताना राजकीय वातावरण दिवसेंदिवस तापत आहे. प्रत्येक पक्ष आपापल्या ताकदीने मैदानात उतरला आहे आणि मतदारांना आकर्षित करण्यासाठी जोरदार प्रचार सुरू आहे. अशातच रहिमतपूर नगरपालिकेतील सभेत राज्याचे सार्वजनिक बांधकाम मंत्री शिवेंद्रराजे भोसले यांनी अजित पवार यांच्या राष्ट्रवादी काँग्रेसवर जोरदार टीकास्त्र सोडले. आपलं चिन्ह कमळ आहे. घड्याळाची वेळ आता चांगली नाही, अशा टिपणीमुळे सभेचे वातावरण आणखी रंगले. मतदारांनी भ्रमात न राहता भाजपवर विश्वास ठेवावा, असा टाठ संदेश त्यांनी दिला. शिवेंद्रराजे म्हणाले, की आता इकडे-तिकडे पाहू नका. हातातील घड्याळ आणि चिन्हावरील घड्याळ वेगळे आहे. कमळ चिन्हाचा आधार घ्या. विकास करणारे, स्थिर नेतृत्व देणारे उमेदवार निवडू द्या. त्यांच्या या वक्तव्यावर जनसमुदायानुसार मोठा प्रतिसाद मिळाला. गेल्या काही काळात राजकीय पक्षांतील बदल, फुट, चिन्ह वाद या सर्व चर्चांना चांगलाच उत आला असताना शिवेंद्रराजेंची ही टीका महत्त्वाची ठरली आहे. निवडणूक आयोगाने राज्यातील २४६ नगरपालिका आणि ४२ नगरपंचायतीच्या निवडणुका जाहीर केल्यानंतर सातारा जिल्ह्यातील राजकीय समीकरणात मोठे बदल होताना दिसत आहे.

मराठीच्या सक्तीसाठी होणारा हिंसाचार चुकीचा अभिनेता सुनील शेट्टीचे स्पष्ट मत

मुंबई : मराठी भाषेवरून होणारे राजकारण व तिच्या सक्तीसाठी केली जाणारी मारहाण हे दोन्ही प्रकार अत्यंत चुकीचे आहेत, असे परखट मत मत बॉलिवूड अभिनेता सुनील शेट्टीने व्यक्त केले आहे. मुंबईत राहणाऱ्या प्रत्येकाला मराठी आलीच पाहिजे, असेही तो यावेळी म्हणाला. मुंबई व महाराष्ट्रात हिंदी विरुद्ध मराठी वादात काही परंपरांतीयांना मारहाण करण्याच्या घटना घडल्या होत्या. राज्य सरकारने प्राथमिक शिक्षणात हिंदीची सक्ती केल्यामुळे हे प्रकार घडले होते. सहसा सिनेसुट्टीतील अभिनेते मंडळी अशा वादांवर बोलत नाहीत. ते स्वतःला त्यापासून दूर ठेवण्याचा प्रयत्न करतात. पण सुनील शेट्टीने एका मराठी वृत्तवाहिनीशी संवाद साधताना या वादावर परखट मत व्यक्त करून राजकारण्यांना आरसा दाखवण्याचे काम केले. 'मराठी भाषेवरून होणारे राजकारण व तिच्या सक्तीसाठी होणारा हिंसाचार अत्यंत चुकीचा आहे. पण मुंबईत राहणाऱ्या प्रत्येकाला मराठी आलीच पाहिजे,' असे तो म्हणाला. त्याच्या या विधानाची राज्याच्या राजकारणासह सिनेसुट्टीत खमंग चर्चा रंगली आहे. सुनील शेट्टीने यावेळी आपण राजकीय व बॉलिवूडच्या पाट्यांपासून स्वतःला दूर ठेवल्याचेही स्पष्ट केले.

संजय राऊत परत रणांगणात

मुंबई : शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाची आक्रमक भूमिका पुन्हा एकदा मैदानात पाहायला मिळणार आहे. पक्षाचे प्रवक्ते आणि खासदार संजय राऊत सोमवारापासून पुन्हा सक्रिय राजकीय मोहीम उभारणार असून, सकाळी माध्यमांसमोर येऊन ते महत्त्वाचे मुद्दे मांडणार आहेत. आजारपणामुळे काही दिवस शांत राहिल्यानंतर राऊत पुन्हा मैदानात उतरत असल्याने विरोधकांसाठी ही घडकी भरवणारी बाब ठरणार आहे. सध्या राज्यात स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका, आचारसंहिता आणि राजकीय आरोप-प्रत्यारोपांचा तुफान सुरू आहे. अशा परिस्थितीत संजय राऊत यांच्या पुनरागमनाने शिवसेना ठाकरे गटाचा आवाज अधिक तीव्र होण्याची शक्यता आहे. सत्ताधारी पक्षाच्या नेतृत्वावर हल्ले, सत्ताधाऱ्यांवर टीका आणि शिंदे गटाला चोख प्रत्युत्तर देण्याची संजय राऊत यांची स्टायल पुन्हा एकदा पहायला मिळेल, अशी पक्षातील सूत्रांची माहिती आहे. राऊत नेहमीप्रमाणे सरकारवरील टीकेत कोमतीही कुचराई करणार नाहीत, हे निश्चित. त्यामुळे सोमवारी सकाळपासूनच राजकीय सत्ताचा पेट बसणार हेही तितकेच स्पष्ट आहे. त्यांच्या वक्तव्यांवर संचाधारी शिंदे-फडणवीस-शिंदे सरकार कशी प्रतिक्रिया देईल? याकडेही सर्वांचे लक्ष लागले आहे. राज्यातील बदललेल्या राजकीय समीकरणांमध्ये राऊतांची भूमिका पुन्हा किती धारदार राहते, हे आगामी दिवसांत समोर येईल.

कुल्यात मध्यरात्री अग्नितांडव ३० झोपड्या, गोदाम जळून खाक

मुंबई : कुर्ला - सीएसएमटी मार्गावरील किस्मत नगरातील खलील शेख चाळीत गुरुवारी रात्री ११ च्या सुमारास अचानक आग लागली. या भीषण आगीत चाळीतील ३० झोपड्या, गोदाम जळून खाक झाली. त्या घटनेत मोठ्या प्रमाणात वित्तहानी झाली असली तरीही सुदैवाने कोणीही जखमी झाले नाही. चाळीत आग लागताच रहिवाशांनी तात्काळ सुरक्षितस्थळी पळ काढला. सुरवातीला रहिवाशांनी आग विझविण्याचे प्रयत्न केले. पण तसेच अग्निशमन दलाच्या जवानांनी तात्काळ घटनास्थळी धाव घेत मदतकार्य हाती घेतले. त्याचबरोबर पोलीस, संबंधित पालिका विभाग कार्यालयातील कर्मचारी व विजेचे वितरण करणाऱ्या कंपनीचे कर्मचारी घटनास्थळी पोहोचले.

कर्करोग रुग्णांसाठी डे-केअर सेंटर सुरू करणार : प्रकाश आंबेकर

■ महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २८ : सार्वजनिक आरोग्य विभाग आणि टाटा रुग्णालयाच्या माध्यमातून कर्करोग मृत महाराष्ट्र हा उपक्रम हाती घेण्यात येणार आहे. त्यासाठी राष्ट्रीय आरोग्य अभियानाच्या माध्यमातून व टाटा कर्करोग रुग्णालयाच्या तांत्रिक सहकार्याने राज्यात २६ ठिकाणी डे - केअर सेंटर सुरू करण्यात येणार आहेत. यामुळे ग्रामीण भागातील जिल्हास्तरावर कर्करोग रुग्णांना सेवा उपलब्ध होणार आहे. सार्वजनिक आरोग्य मंत्री प्रकाश आंबेकर यांनी नुकतेच पॅरल येथील टाटा मेमोरियल रुग्णालयात भेट दिली. त्या भेटीत डे केअर तांत्रिक सहकार्य व प्रशिक्षण याबाबत चर्चा झाली. यावेळी

महाराष्ट्रात कडधान्य क्रांतीची सुरुवात

केंद्राचे आत्मनिर्भरता अभियान राबवण्यासाठी फडणवीस सरकारची मंजूरी

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २८ : महाराष्ट्रातील शेतकऱ्यांसाठी मोठा दिलासादायक निर्णय राज्य सरकारने घेतला आहे. केंद्र सरकारने जाहीर केलेल्या कडधान्य आत्मनिर्भरता अभियान राज्यात राबवण्यासाठी फडणवीस सरकारने अधिकृत मंजूरी दिली आहे. पुढील पाच वर्षे हे अभियान राबविले जाणार असून, महाराष्ट्राला कडधान्य उत्पादनात आत्मनिर्भर करण्याचा हा मोठा प्रयत्न आहे. शेतकऱ्यांना कडधान्याचे उत्पादन वाढवता यावे, आयातीवरील अवलंबित्व कमी व्हावे आणि ग्रामीण अर्थव्यवस्थेला चालना मिळवी हा या उपक्रमामागचा उद्देश. या अभियानामुळे राज्यातील अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती आणि महिला शेतकऱ्यांना थेट लाभ मिळणार आहे. या योजनेअंतर्गत बियाणे उत्पादन आणि त्यासाठी आवश्यक असलेल्या बियाणांच्या खरेदीसाठी १०० टक्के मदत केंद्र सरकार करणार आहे. तर इतर शेतविषयक उपाययोजनांसाठी केंद्र ६० टक्के आणि राज्य ४० टक्के निधी देणार आहे. विशेष म्हणजे अभियानाची अंमलबजावणी काटेकोरपणे करण्यासाठी राज्य शासनाने प्रशासनाला स्पष्ट सूचना दिल्या आहेत. या निधीचे

मालमत्तेसाठी सासूची हत्या

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २८ : घाटकोपर (पश्चिम) परिसरातील एका घरात बुधवारी सायंकाळी वृद्ध महिलेचा मृतदेह सापडला.या प्रकरणी घाटकोपर पोलिसांनी मुमताज इफ्रान खान (५०) या महिलेला अटक केली. आरोपी महिला मृत वृद्ध महिलेची सून असून मालमत्ता मिळवण्यासाठी मुमताजने सासूची हत्या केल्याची कबुली पोलिसांना दिली.घाटकोपरमधील हिमालय सोसायटीत शहनाज काझी (६५) वास्तव्यास होत्या. शहनाझ यांची बहीण बुधवारी सायंकाळी त्यांना फोन करीत होती. परंतु त्यांनी फोन घेतला नाही. त्यामुळे त्यांच्या बहिणीने शेजारी राहणाऱ्या सायका अन्सारी यांना फोन केला. सायका शहनाज यांच्या घरी गेल्या आणि दरवाजा ठोठावला. मात्र बराच वेळ शहनाजने प्रतिसाद दिला नाही. ही बाब त्यांनी त्यांच्या बहिणीला सांगितली. त्यानंतर परिसरातील एका महिलेकडे असलेली शहनाज यांच्या घराची दुसरी चावी घ्यावी आणि दरवाजा उघडून पाहवे असे त्यांच्या बहिणीने सायकाला सांगितले. त्यानुसार सायका यांनी घर उघडले असता, शहनाज घरात रक्ताच्या थारोळ्यात पडल्याचे निदर्शनास आले.

महावितरण अॅक्शन मोडवर ७ हजार थकबाकीदारांचा वीजपुरवठा खंडित

व्यावसायिक वर्गावरील ३७ हजार २९० ग्राहकांकडे ३२ कोटी ८० लाख, औद्योगिक वर्गावरील ७ हजार ४९ ग्राहकांकडे १३ कोटी २४ लाख व इतर वर्गावरील ५ हजार ६४९ ग्राहकांकडे ११ कोटी ७३ लाख रुपयांची थकबाकी आहे. छत्रपती संभाजीनगर शहर मंडलातील १ लाख ३४ हजार ७४१ ग्राहकांकडे ६९ कोटी ६ लाख, छत्रपती संभाजीनगर ग्रामीण मंडलातील २ लाख ३२ हजार ४९६ ग्राहकांकडे ८४ कोटी ७९ लाख व जालना मंडलातील १ लाख ४२ हजार ४९५ ग्राहकांकडे १४३ कोटी ३ लाख रुपयांची थकबाकी आहे. वसुलीसाठी छत्रपती संभाजीनगर परिमंडलातील शहर, ग्रामीण व जालना मंडलात वसुलीसाठी महावितरणने धडक मोहीम सुरू केली आहे. नोव्हेंबर महिन्यात जवळपास ७ हजार थकबाकीदारांचा पुरवठा खंडित करण्यात आला आहे. ग्राहकांनी चालू विलासह थकबाकी भरून सहकार्य करावे आणि वीजपुरवठा खंडित होण्याची कारवाई टाळावी, असे आवाहन महावितरणने केले आहे. छत्रपती संभाजीनगर परिमंडलात घरगुती, व्यावसायिक, औद्योगिक व इतर वर्गावरील एकूण ५ लाख ९ हजार ७३२ ग्राहकांकडे २९६ कोटी ८८ लाख रुपयांची वीजबिल थकबाकी आहे. यात घरगुती वर्गावरील ४ लाख ५९ हजार ४४४ ग्राहकांकडे २३९ कोटी ११ लाख,

वाढत आहे. राज्याच्या सार्वजनिक आरोग्य विभागाचेवतीनेही राज्यभर कर्करोग तपासणी व उपचार मोहीम राबवली जात आहे. टाटा मेमोरियल रुग्णालयाच्या माध्यमातून कर्करोग निपुलनाचे काम उत्तमपणे सुरू आहे. या दोन्ही संस्थानी एकमेकांच्या सहकार्याने कर्करोग मुक्त महाराष्ट्र वाढत आहे. राज्याच्या सार्वजनिक आरोग्य विभागाचेवतीनेही राज्यभर कर्करोग तपासणी व उपचार मोहीम राबवली जात आहे. टाटा मेमोरियल रुग्णालयाच्या माध्यमातून कर्करोग निपुलनाचे काम उत्तमपणे सुरू आहे. या दोन्ही संस्थानी एकमेकांच्या सहकार्याने कर्करोग मुक्त महाराष्ट्र

मिळवा यासाठी विविध योजना यामधून राबवल्या जाणार आहेत. केंद्र शासनाने राज्याला दिलेल्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार महिला शेतकरी आणि समाजातील मागास घटकांना प्राधान्य दिले जाणार आहे. कडधान्य उत्पादनात हे घटक मोठ्या प्रमाणात सहभागी असतात, त्यामुळे त्यांना तांत्रिक प्रशिक्षणे, प्रोत्साहन आणि आर्थिक सहाय्य मिळवल्यास कुटुंबाची आर्थिक प्रगती अधिक वेगाने होईल, असा सरकारचा विश्वास आहे. तसेच, जिल्हानिहाय कृती आराखडा तयार करून अभियानाचे नियमित निरीक्षण केले जाईल. कडधान्य आयात कमी करून देशाला आत्मनिर्भर करण्याचे केंद्र सरकारचे लक्ष्य आहे. तूर आणि हरभरा यांसारख्या कडधान्यांची मोठ्या प्रमाणावर आयात होत असल्याने दर चढ-उतार आणि टंचाईचा सामना करावा लागतो. त्यामुळे शेतकरी स्वतःच मोठ्या प्रमाणावर उत्पादन करू लागले, तर बाजारपेठही स्थिर राहिल आणि शेतकऱ्यांना चांगला भाव मिळू शकेल. या अभियानामुळे महाराष्ट्राच्या कृषी क्षेत्रात मोठा बदल घडेल, उत्पादन वाढेल आणि शेतकऱ्यांची आर्थिक उन्नती होईल.

शिवसेना-भाजप युती ही विचारधारेची युती

रवींद्र चव्हाण यांच्या वक्तव्यावर उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांचे स्पष्टीकरण

■ महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २८ : राज्याच्या राजकारणात शिवसेना-भाजप युतीबाबत सुरू असलेल्या चर्चांच्या पार्श्वभूमीवर उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी शुक्रवारी ठोस भूमिका घेत स्पष्ट केले की, शिवसेना-भाजप युती ही सत्ता किंवा परिस्थितीजन्य नाही.स्व.बाळासाहेब ठाकरे, अटल बिहारी वाजपेयी आणि विलासराव आडवाणी यांनी लालकृष्ण एडवायर्स ही युती घडवली आहे.त्यामुळे ही युती जुनी, मजबूत असून कायम राहील. उपमुख्यमंत्री शिंदे नाशिक दौऱ्यावर असताना पत्रकारांनी विचारलेल्या प्रश्नांना उत्तर देताना त्यांनी ही भूमिका मांडली. कारण दोनच दिवसांपूर्वी सिंधुदुर्ग जिल्ह्यात भाजपच्या एका कार्यकर्त्याच्या घरात अचानक धाड घालत शिंदे यांच्या शिवसेनेचे स्थानिक नेते व आमदार निलेश राणे यांनी रोख २५ लाख रुपयांची रोकड प्रसार

बसची सहा वाहनांना धडक

■ महासागर प्रतिनिधी पुणे, दि. २८ : येरवड्यातील धर्मवीर छत्रपती संभाजी महाराज उड्डाणपुलावर भरधाव बसने एकापाठोपाठ सहा वाहनांना धडक दिल्याची घटना गुरुवारी रात्री घडली. याप्रकरणी येरवडा पोलिसांनी बसचालकाला ताब्यात घेऊन त्याच्याविरुद्ध गुन्हा दाखल केला. येरवड्यातील गोल्फ क्लब चौकातून लोहगाव विमानतळाकडे जाण्यासाठी धर्मवीर छत्रपती संभाजी महाराज उड्डाणपूल बांधण्यात आला आहे. गोल्फ क्लब चौकातील वाहतूक कोंडीच्या पार्श्वभूमीवर हा पूल बांधण्यात आला. गुरुवारी रात्री साडेदहाच्या सुमारास उड्डाणपुलावर किरकोळ अपघात झाल्यानंतर मोटार चालक थांबले होते. त्यावेळी भरधाव वेगाने आलेल्या खासगी बसने वाहनांना धडक दिली. अपघातात दोघे जण जखमी झाले. अपघाताची माहिती मिळताच येरवडा पोलिसांनी घटनास्थळी भेट दिली. जखमींना तातडीने रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. अपघातानंतर उड्डाणपुलावरील वाहतूक गोल्फ क्लब चौकातून वळवण्यात आली. अपघातग्रस्त वाहन बाजूला काढण्यात आल्यानंतर वाहतूक सुरुवीत झाली, अशी माहिती पोलिसांनी दिली. याप्रकरणी बस चालकाविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला.

मात करण्यासाठी आरोग्य विभागाच्यावतीने विशेष मोहिमेअंतर्गत फिरत्या दवाखान्याच्या माध्यमातून राज्यभर महिलांची कर्करोग तपासणी मोहीम सुरू आहे. कर्करोगाचे लवकर निदान होणे गरजेचे असल्याने तपासणी मोहीम प्रभावीपणे राबवली जाईल. कर्करोग रुग्णांना उपचारांचा पश्चातही आवश्यक सेवा देण्यात येईल. कर्करोगावर उपचार करणारे डॉक्टरही आरोग्य सेवा अधिक प्रभावीपणे देण्यासाठी आरोग्य विभागाच्या अत्यास गटाला सूचना करतील. महाराष्ट्रातील खासगी रुग्णालयांनी महामा जीतिराव फुले जनआरोग्य योजनेअंतर्गत कर्करोग रुग्णांना उपचार पश्चात सेवा द्यावी, असे आवाहनही त्यांनी केले.

संसदेत वंदे मातरम म्हणण्यावर बंदी

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २८ : केंद्रातील नरेंद्र मोदी सरकारने संसद भवनात वंदे मातरम म्हणण्यावर बंदी घातल्याचा दावा शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाचे पक्षप्रमुख उद्धव ठाकरे यांनी केला. सरकारने संसदेत वंदे मातरम म्हणण्यास मनाई करणारी अधिसूचना जारी केली आहे. ही काय गोष्ट आहे? यामागे कुणाचे डोके आहे? माझे खासदार संसदेत जाऊन वंदे मातरम म्हणतील. भाजपमध्ये हिंमत असेल तर त्यांनी त्यांना बाहेर काढून दाखवावे, असे ते म्हणाले. भाजपचे हिंदुत्व ढोंगी आहे. त्यांच्या तोंडात राम व काखेत अदानी आहेत, असेही उद्धव ठाकरे यावेळी बोलताना म्हणाले. उद्धव ठाकरे यांनी शुक्रवारी पत्रकारांशी संवाद साधला. त्यात ते

२ डिसेंबरला राज्यात सुट्टी

■ महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २८ : महाराष्ट्रात आगामी नगरपरिषद व नगरपंचायत निवडणुकांचा धुरळा सुरू असताना मोठा निर्णय घेण्यात आला आहे. २ डिसेंबर रोजी होणाऱ्या मतदानासाठी राज्यात सार्वजनिक सुट्टी जाहीर करण्यात आली असून या दिवशी बँका, केंद्र व निमशासकीय कार्यालये बंद राहणार आहेत. निवडणुकीत मतदारांचा सहभाग वाढावा आणि नागरिकांनी निर्बाध मतदान करावे, यासाठी प्रशासनाने हा निर्णय घेतल्याचे सांगण्यात आले. राज्यातील २४६ नगरपरिषद आणि ४२ नगरपंचायतीमध्ये २ डिसेंबर २०२५ रोजी मतदान होणार असून त्यानंतर ३ डिसेंबरला मरमोजणी पूर्ण केली जाईल. पुणे जिल्हाधिकारी जितेंद्र इंदी यांनी सुट्टीची अधिकृत माहिती जाहीर केली. आळंदी, वारामती, भोर, चाकण, दौंड, फुलसुंगी-उरळी देवाची, इंदापूर, जेजुरी, जुन्नर,

फक्त कवितेवर जगणारा कवी महाराष्ट्राचा हास्यसम्राट डॉ. मिर्झा रफी अहमद बेग

लोणावळ येथे प्रा. राजेश चव्हाण यांच्या जीवन सजीवनी शिबिरासाठी आले असताना विदर्भ महाविद्यालयाच्या गुपुवर महाराष्ट्रात नेणारा हा कवी अवेळी आमच्यातून निघून गेला. त्यांनाही भावपूर्ण आदरंजली. मूळचा यवतमाळ जिल्ह्यातील नेर परसोपत तालुक्यातील धनज माणिकवाडा या लहानशा खेड्यात राहणारा डॉ. मिर्झा रफी अहमद बेग आज आपल्यात नाही. महाराष्ट्रातील लोकप्रिय कवींच्या पदवीला आणि झी टीव्हीच्या हास्य सम्राट पदवीला देखील पात्र झाला होता. महाराष्ट्र राज्यामध्ये प्रचंड मानधन घेणारे हे कवी आहेत त्या कवीमध्ये मिर्झा रफी अहमद बेग यांची गणना होत होती. हा कवी फक्त कवितेवर जगत होता. अगदी आठ वळणाच्या माणिकवाडा नावाच्या गावात राहणारा व अता अलिकडे अमरावतीला स्थायिक झालेला हा कवी सोशल मीडियावर अतिशय लोकप्रिय झाला असून कोट्यावधी रसिकांच्या हृदयात त्याने स्थान मिळविले होते. हा कवी कुणी प्राध्यापक नव्हता. अध्यापक नव्हता अमरावतीच्या वलगाव रोडवर त्याचा दोन मजली दूमदार बंगला आहे. याशिवाय खालच्या मजल्यावर मुलांचे स्टील सेंटर आणि हाईवेअरचे प्रशस्त मोठे दुकान आहे. नुकताच मिर्झा रफी अहमद बेग हजकी यात्रा करून परतला होता. हजका खर्च हा प्रचंड लाखात असतो. तो त्याची पत्नी आणि आपल्या मुलांसह नुकताच हजला जाऊन आलेला होता. मिर्झा रफी अहमद बेग यांचे मराठी भाषेवर प्रभुत्व होते. मराठी आणि व-हाडी भाषेचा सुरेख संगम त्याच्या कवितेमध्ये झालेला आहे. विशेष म्हणजे त्याचे सादरीकरण हे अनन्यसाधारण होते. मिर्झा बोलायला लागला की ऐकतच राहावेसे वाटत होते. तो कवितेबरोबर किस्से पण सांगत होता .पण त्याची ही सांगण्याची शैली इतकी जबरदस्त होती की लोक तो मागील तेवढे प्रचंड मानधन घायला एका पायावर तयार होत होते. मिर्झांची माझी भेट झाली तेव्हा तो धनज माणिकवाड्याला होता. त्याच्याजवळ फोनही नव्हता. माज्या फोनवर त्याचे सर्व फोन यायचे .त्याचे समजे कार्यक्रमाचे बुकिंग मी करायचो.त्याचा पहिला कवितासंग्रह देखील सध्याचे खासदार व तेव्हाचे व आताचे मिर्झांचे चाहते माजी कृषीमंत्री डॉ.अनिल बोंडे यांच्या पुढाकाराने मिर्झा एक्सप्रेस या नावाने मीच प्रकाशित केला होता. मिर्झांच्या नावावर आज दोन डझन पुस्तके आहेत. एवढे पुस्तके एखाद्या प्राध्यापकाच्या नावावर नाहीत. तो कविता लिहीत नव्हता. कविता जगत होता. ज्या घटना त्याच्या सभोवताली घडतात त्या

घटना तो काव्यमय आकार देत होता आणि तो स्टेजवरून त्या अतिशय समर्थपणे सादर करीत होता. एक काळ असा होता की मिर्झा विठ्ठल वाघ, शंकर बंडे, नारायण कुलकर्णी कवठेकर ही मंडळी एकत्र येऊन एकत्र कार्यक्रम करायची. त्याला नाव होते वऱ्हाडी कवी समेलन. नारायण कुलकर्णी कवठेकर यांचे संचलन असायचे. अमरावतीचे आझाद हिंद मंडळ श्रीमती केसरबाई लाहोटी महाविद्यालय नगर वाचनालय बडनेरा येथील आरडीआयके कॉलेज असे कितीतरी कार्यक्रम या संयुक्त वऱ्हाडी कवींनी केले होते. पुढे मिर्झाने मिर्झा एक्सप्रेस हा स्वतंत्र एकापत्री कार्यक्रम सुरू केला होता. त्याला चांगला प्रतिसाद मिळू लागला होता. तीन-चार जणा मिळून कार्यक्रम केला तर मानधन कमी मिळायचे. परत सर्वांच्या तारखा जुळून यायला वेळ लागायचा. पण मिर्झाने स्वतंत्र कार्यक्रम सुरू केल्यानंतर त्याला चांगला प्रतिसाद मिळू लागला होता. त्यातच नागरपूच्या दैनिक लोकमताने मिर्झाजी कहीन हा प्रश्नोत्तराचा कार्यक्रम मिर्झांच्या मार्गदर्शनाखाली सुरू केला होता. त्याला त्या काळात प्रचंड प्रतिसाद मिळाला होता. हजारांच्या संख्येने मिर्झाला पत्र यायची. आणि तो त्याच्या वराडी पद्धतीने विनोदी पद्धतीने निश्चिंतपणे दैनिक लोकमत मधून त्या प्रश्नांची उत्तरे द्यायचा. मिर्झाजी कहीन हे सदर खूपच गाजले होते. मिर्झां खरा लोकांच्या समोर आला होता तो झी टीव्हीच्या हास्य सम्राट या कार्यक्रमातून. त्याच्या कवितेचा आशय त्याच्या कवितेची मांडणी त्याची शैली आणि त्याचे साधेपण झी टीव्हीच्या माध्यमातून हास्य सम्राट रूपाने जेव्हा महाराष्ट्रातील लोकांनी पहिले तेव्हा लोकांनी अक्षरशः मिर्झाला डोखावर घेतले होते. पश्चिम महाराष्ट्र मराठवाडा उत्तर महाराष्ट्र यांनी तर मिर्झाला प्रचंड मोठी साथ दिली होती.प्रचंड मानधन दिले होते. मिर्झांची तारीख मिळत नव्हती अशी परिस्थिती झाली होती. एक काळ असा होता की मिर्झा धनज माणिकवाडा या गावावरून बसने नेरपरसोपंताला यायचा. तेथून बस बदलून अमरावतीला यायचा. राजांपेठला उत्तराष्ट्र आहे आणि माज्या भारतीय महाविद्यालयायमध्ये यायचा. मग आमची भ्रमंती सुरू व्हायची. मिर्झा नुसरत कविता लिहूनच थांबला नाही. तर तो चळवळीत देखील काम करीत होता. आम्ही स्थापन केलेल्या बहुजन साहित्य परिषदेच्या कार्यकारणीमध्ये तो होता. पहिले बहुजन साहित्य समेलन त्याने यवतमाळ जिल्ह्यातील नेर परसोपंत येथे घडवून आणले. पुढे आम्ही त्याला यवतमाळ जिल्ह्यातील पांढरकवड्या येथे झालेल्या बहुजन साहित्य समेलनाचे अध्यक्षपद बहाल केले होते. सुरुवातीच्या काळात मिर्झांच्या काव्यक्रमाला तिकीट लागायचे. तिकीट लावून कार्यक्रम करणारे जे काही निवडक लोक महाराष्ट्रामध्ये आहेत.

अकोला

पान ६

वृत्ती निवृत्त झाल्यावरच प्रभू कृपा संभव -पु.गोपाल महाराज

■अकोला,दि २८ (प्रतिनिधी) :

जीवनाच्या रहाटागाड्यातून कायमचे मुक्त होऊन भगवंतांची स्थायी कृपा हवी असेल तर प्रथम मनातून आपली वृत्ती निवृत्त होणे आवश्यक आहे. ही वृत्ती निर्विकार होऊन ती स्थिर झाली की भगवतांची आपोआप कृपा होते म्हणून जीवनात स्थिर वृत्ती आत्म सात करून प्रभू प्राप्ती करण्याचा हितोपदेश वेदांताचार्य बालयोगी गोपाल महाराज काखेड कर यांनी केला.आशिष पवित्रकार मित्र परिवार व भागवत सेवा समिती च्या वतीने गुरुवर्ष संत वासुदेव महाराज यांच्या स्मरणार्थ व स्व बाबुराव पवित्रकार यांच्या स्मृतीत जवाहर नगर येथील छत्रपती राजे संभाजी पार्क येथे सुरू असलेल्या वेदांताचार्य बालयोगी गोपाल महाराज काखेडकर यांच्या श्रीमदंब भागवत कथेत त्यांनी कथेचे चतुर्थ पुष्प गुंफले.ते म्हणाले,

वृत्तीला भक्तीत स्थिर करण्यासाठी असंग व्हावे लागते ज्याप्रमाणे वायू हा सर्वत्र असूनही असंग असतो.तो कुणाचा संग करीत नाही. तशी भक्तीची वृत्ती असावयास हवी.अश्या या वृत्तीला निवृत्त करण्यासाठी प्रथम सद्गुणांची आवश्यकता आहे.यासाठी प्रथम कुणाचेही वाईट करू नये व चिंतू नये हा प्रथम टप्पा असल्याचे गोपाल महाराज यांनी यावेळी सांगितले.यावेळी त्यांनी श्रीरामाच्या प्रारंभ ने

जवाहर नगर भागवत कथा पुष्प ४

आलेला चौदा वर्षांचा वनवास कथन केला.ते म्हणाले प्रभात काळी मृत्यूचे स्मरण करा.असे केल्याने आपल्या हातून पाप होणार नाही. केलेले कर्म केवळ सोबत येते व चितेत शरीर भस्म होते.यावेळी त्यांनी भक्तीची आपल्या संगीतमय वाणीने मीमांसा करीत भागवतची महिमा सुखदेवांच्या अनुषंगाने प्रतिपादित करीत भक्तिमय वातावरणची निर्मिती करीत जीवन मूल्य सांगून सत्राला विराम दिला.

सत्र प्रारंभी सर्वप्रथम पु गोपाल महाराज यांचे स्वागत जाधव,भास्कर ताले,रमेश पाचपोर,हरीश आलिमचंदानी, हरीश लाखानी,संदीप वानखडे, भाऊ पाटील, श्रीकांत एखडे,हेमेश राजगुरू आदींनी केले.तर आरतीत पोलिस निरीक्षक मालती कयाते,डॉ प्रवीण साखरकर, डॉ नवल मानधने,डो सागर ताले,डॉ गोविंद खंडेलवाल, गजानन कुटे, महेंद्र पागृत, राजू ओळंबे, ऋषिकेश नावकार, निरंजन अग्रवाल,आलोक अग्रवाल,भास्कर पागृत, अभियंता अमोल डोईफोडे,अतुल भुयार,नितीन धात्रक, दिनेश ताले, सुनंदा मुकुंदे,सुरेखा घोडे,मोरेताई, वरठी ताई आदींनी सहभाग घेत सत्राचे सम पन केले.संचालन जीवन देशमुख यांनी केले. दि २ डिसेंबर रोजी साय ६ वाजता हभप ज्ञानेश्वर महाराज वाघ यांच्या काल्याच्या कीर्तनाने या उत्सवाची पूर्णाहुती होणार आहे. दि १ डिसेंबर पर्यंत नित्य साय ७ ते रात्री १० वाजेपर्यंत जवाहर नगर येथील छत्रपती राजे संभाजी पार्क येथे आयोजित या भागवत कथेचा समस्त भाविकांनी मोठ्या संख्येने लाभ घ्यावा असे आवाहन शिवलाल बोर्डे,डॉ राम पागृत, रामभाऊ पाटील, हरिदास मीसुरकर, हरिश्चंद्र पिसे,दिलीप अग्रवाल,महेंद्र राठी,प्रा विजय काटे, सुनील फोकमारे, नंदकिशोर ढोकने,राजेंद्र तरीळे, ज्ञानदेव,झटाले,ज्ञानेश्वर

पातूर : वाडेगाव मार्गावर दोन ट्रकची समोरासमोरा धडक होऊन मोठा अपघात झाल्याची घटना बुधवार दि. २६ नोव्हेंबर रोजीच्या रात्री ९ वाजताच्या सुमारास घडली, यात सुदैवाने जीवितहानी टळली. मिळालेल्या माहितीनुसार, बाळापूरहून पातूरकडे जात असलेल्या ट्रकाला विरुद्ध दिशेने

येणाऱ्या ट्रकने जोरदार धडक दिली. धडकेची तीव्रता इतकी होती की दोन्ही वाहनांचे मोठे नुकसान झाले. अपघात झाल्यानंतर रस्त्याजवळ असलेल्या हिंगणा येथील काही तरुणांनी तत्काळ घटनास्थळी धाव घेत दोन्ही चालकांना सुरक्षित बाहेर काढले. त्यांच्या वेळेवर दाखवलेल्या जागरूकतेमुळे

संभाव्य मोठी दुर्घटना टळल्याचे सांगितले जात आहे. अपघाताची माहिती मिळताच स्थानिक ग्रामस्थांनीही मदतकार्याला हातभार लावला. पोलिसांनी तत्काळ घटनास्थळ गाठून अपघात झालेल्या दोन्ही ट्रकांचा पंचनामा केला असून, पुढील तपास पातूर पोलिस करीत आहे.

प्रचाराची मुदत १ डिसेंबर रात्री १० वाजेपर्यंत

■अकोला,दि २८ (प्रतिनिधी) :

नगरपरिषदा आणि नगरपंचायतीच्या सार्वत्रिक निवडणुकांसाठी २ डिसेंबर २०२५ रोजी मतदान होत असून, त्यासाठीच्या जाहीर प्रचाराची मुदत 'महाराष्ट्र नगरपरिषद, नगरपंचायत व औद्योगिक नगरी अधिनियम १९६५' मधील तरतुदीनुसार १ डिसेंबर २०२५ रोजी रात्री १० पर्यंत असेल. राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांसंबंधित कायद्यामधील तरतुदीनुसार घेतल्या जाताना, नगरपरिषदा व नगरपंचायतीच्या निवडणुकांसंदर्भातील कायद्यात जाहीर प्रचाराचा कालावधी निश्चित करण्यात आला आहे. त्यानुसार मतदान सुरू होण्याच्या अगोदरच्या दिवशी म्हणजे १ डिसेंबर २०२५ रोजी रात्री १० वाजल्यापासून प्रचार पूर्णपणे बंद होईल. त्यानंतर प्रचारसभा, मोर्चे आणि ध्वनिकेपेक्षाचा वापर करता येणार नाही. त्याचबरोबर निवडणुक प्रचाराशी संबंधित जाहिवातींची प्रसिद्धी किंवा प्रसारण करता येणार नाही.

इस्रोच्या विमान वारीसाठी बोरगाव वैराळे शाळेतील दोन विद्यार्थिनिंची निवड;अभिमानाचा क्षण!

आकाशापलीकडचा प्रवास आता शाळेपासून सुरु!

■अकोला,दि २८ (प्रतिनिधी) :

बोरगाव वैराळे येथील जि प शाळेतील दोन प्रतिभावान विद्यार्थिनी कु अन्वी गोपाल बाहकर इयत्ता सहावी व कू. रिया संदीप सूर्यवंशी इयत्ता सातवी यांची भारतीय अवकाश संशोधन संस्था (ISRO) येथे अकोला जिल्हा परिषद आयोजित विमान वारी निवड चाचणीव् यशस्वीपणे पार करत इस्रोच्या विशेष शैक्षणिक अवकाश वारीसाठी आपली जागा निश्चित केली आहे. हे शाळेसाठी अत्यंत गौरवाचे आणि अभिमानाचे क्षण आहेत.या चाचणीमध्ये जिल्ह्यातून २१०विद्यार्थी सहभागी झाले होते. यात विज्ञान आणि गणित विषयावर विद्यार्थ्यांची निवड चाचणी घेण्यात आली. निवड

चाचणीत शाळेच्या या विद्यार्थ्यांनी आपल्या आत्मविश्वास, अभ्यास व चिकाटीच्या जोरावर उत्तुंग यश संपादन केले.या वारीमध्ये विद्यार्थ्यांना खड्डज च्या विविध प्रकल्पांचे प्रात्यक्षिक, रॉकेट व सॅटलाइट निर्मिती प्रक्रियेची माहिती, शास्त्रज्ञांशी थेट संवाद, तसेच अवकाश विज्ञानातील अद्यावत प्रयोगशाळा आणि लॉन्चिंग स्टेशनची भेट घेण्याची संधी मिळणार आहे. ही वारी त्यांच्यासाठी विज्ञानजगातकडे नेणारी प्रेरणादायी वाट ठरणार आहे.शाळेतील सर्व शिक्षक, पालक, मित्रमंडळी आणि स्थानिक समाजातून या विद्यार्थ्यांचे मनः पूर्वक अभिनंदन होत आहे. त्यांच्या पुढील प्रवासासाठी शुभेच्छांचा वर्षाव होत आहे.

रामदास पेठ पोलीस स्टेशन येथे शहिदांना श्रद्धांजली

■अकोला,दि २८ (प्रतिनिधी) :

२६ नोव्हेंबर २०२५ रोजी रामदास पेठ पोलीस स्टेशन येथे स्नेहालव्य मतिमंद बहुउद्देशीय संस्थेकडून २६ ११ च्या ताज हल्ल्यात शहीद झालेल्या पोलीस अधिकाऱ्यांना श्रद्धांजली देण्यासाठी रामदास पेठ पोलीस स्टेशन येथे सर्व पोलीस अधिकाऱ्यांसोबत श्रद्धांजलीचा कार्यक्रम साजरा करण्यात आला त्याचबरोबर आपल्या सुरक्षितेसाठी अहोरात्र झटणाऱ्या पोलीस अधिकाऱ्यांचे पुष्पगुच्छ देऊन स्वागत करण्यात आले या कार्यक्रमांमध्ये रामदास पेठ पोलीस स्टेशनचे पोलीस उपनिरीक्षक जोगदंड सर तसेच पोलीस उपनिरीक्षक इंगळे सर सुजित अरखराव सर अतुल बावणे सर जगदीश इंगळे सर सिद्धार्थ जंजाळ सर विजय गावडे सर रोशन चटले सर तुळशीराम भवर सर उपस्थित होते.

श्री नाथ दत्त मंदिर येथे श्री दत्त जन्मोत्सवाचे आयोजन

■अकोला,दि २८ (प्रतिनिधी) :

स्थानिक रामदास पेठ भागातील पुरातन श्री नाथ दत्त मंदिर येथे दिनांक २८ नोव्हेंबर ते ०४ डिसेंबर २०२५० दरम्यान श्री दत्त जयंती महोत्सवाचे आयोजन करण्यात आलेले आहे. या दरम्यान दररोज विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आलेले आहे.

या कालावधीत सकाळी ०९.३० ते १२.३० वाजता धडाधडी गुरुजी हे श्री गुरुचरित्र ग्रंथाचे प्रकट वाचन करतील व रोज सायंकाळी भाविक भक्तांना मुंबई येथील ह. भ. प. सी. मंजुषा ताई भाभे यांचा सुश्राव्य कीर्तनाचा आनंद घेता येईल. तसेच रोज दुपारी ३ ते ५ वाजे दरम्यान शहरातील विविध भजनी मंडळांचे भजनांचा कार्यक्रम ही आयोजित करण्यात आलेला आहे. दिनांक ०४

डिसेंबर रोजी श्री दत्त जयंती चे दिवशी सकाळी लघुदूर होईल दुपारी श्री गुरुचरित्र पारायण समीनंतर पूर्णारती भजन होईल व सायंकाळी श्री दत्त जन्मोत्सव पार पडेल व यानंतर सायंकाळी ०७ वाजता भुसावळ येथील गोडबोले बॅंड पार्टी यांचे बॅंड प्रदर्शनाचा विशेष कार्यक्रम आयोजित करण्यात आलेला आहे. भाविक भक्तांना सायंकाळी ०६.०० ते १०.०० पर्यंत श्री दत्त गुरुंचे दर्शनाचा लाभ घेता येईल. दिनांक ०५ डिसेंबर रोजी दुपारी ११ ते २ वाजेपर्यंत भाविक भक्तांसाठी महाप्रसादाचे आयोजन करण्यात आलेले आहे. या महोत्सवात जास्तीत जास्त भक्तांनी सहभाग घ्यावा असे आवाह विनंती श्री नाथ दत्त मंदिर संस्थानाचे अध्यक्ष निशिकांत पुजारी यांनी केलेले आहे.

सावित्रीबाई फुले विद्यालय पातूर येथे संविधान दिन उत्साहात साजरा

■पातूर,दि २८ (प्रतिनिधी) :

दिनांक २६ नोव्हेंबर भारतीय संविधान दिनाच्या अनुषंगाने पातूर येथील सावित्रीबाई फुले प्राथमिक माध्यमिक उच्च माध्यमिक विद्यालयात विविध उपक्रमाच्या स्वरूपाने हा कार्यक्रम उत्साहात पार पडला.या कार्यक्रमास अध्यक्ष म्हणून सस्थेच्या अध्यक्ष सौ.सपना म्हैसने , सचिव सचिन ढोणे,प्रमुख पाहुणे म्हणून विद्यालयाचे मुख्याध्यापक जे . डी.कंकाळ तसेच अतिथी म्हणून दिवानी न्यायालय पातूर चे एडवोकेट आकाश हिवराळे व मंगल वानखडे यांची प्रमुख उपस्थिती होती. मंगल वानखडे यांनी स्वागत, समता, बंधुता व तसेच बालकांच्या मोफत शिक्षणाचा अधिकार, समानतेचा अधिकार तसेच आकाश हिवराळे यांनी कलम १४,१५ व १६ याबद्दल विद्यार्थ्यांना वांगले मार्गदर्शन केले तसेच आज या कार्यक्रमानिमित्त वेगवेगळ्या प्रकारचे उपक्रम शाळेने सादर करून

त्यामध्ये सकाळी प्रस्ताविकाचे वाचन,गावातून भव्य दिव्य अशी रॅली , पोस्टर स्पर्धा असे विविध कार्यक्रम घेऊन भारतीय संविधान दिन उत्साहात साजरा करण्यात आला. या कार्यक्रमाचे संचालन उद्धव काळपंडे,आभार प्रदर्शन श्रीकृष्ण शेगोकार यांनी केले तसेच कार्यक्रमाचे यशस्वीतेसाठी सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांनी परिश्रम घेतले.

मेगा रिटेल क्रेडिट आउटरिच कार्यक्रम उत्साहात

■अकोला,दि २८ (प्रतिनिधी) :

सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया, प्रादेशिक कार्यालय अकोला तर्फे मेगा रिटेल क्रेडिट आउटरिच कार्यक्रम उत्साहात पार पडला.सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया, प्रादेशिक कार्यालय अकोला यांच्या वतीने आयोजित मेगा रिटेल कर्ज आउटरिच कार्यक्रम आज दिनांक २८ नोव्हेंबर २०२५ रोजी व्हीनस इंटरनॅशनल हॉटेल, अकोला येथे उत्साहपूर्ण वातावरणात यशस्वीरीत्या संपन्न झाला. कार्यक्रमास विशेष अतिथी म्हणून श्री. सुनील इन्नानी, अध्यक्ष - छिअउएऊअअ अकोला, श्री. सुमित हातेकर, अध्यक्ष - उअएऊऊअ अकोला, श्री. अभिजीत परांजपे, चेअरमन - अउअए अकोला, श्री. अमित राठी, अध्यक्ष - खखअ अकोला, श्री. वसंतकुमार खांडेलवाल, मालक - मारुती सुबुकी अरेना यांनी उपस्थित राहून कार्यक्रमाची शोभा वाढवली व मार्गदर्शन केले.कार्यक्रमाचे

आयोजन श्री. पंकज कुमार, क्षेत्रीय प्रमुख, सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया, अकोला यांनी केले. त्यांनी या उपक्रमाचे महत्त्व स्पष्ट करताना अधिकाधिक नागरिकांना बँकेच्या विविध योजनांशी जोडण्याचे आवाहन केले.ग्राहक संवाद सत्रात मा. श्री. अभिषेक कुमार, मुख्य व्यवस्थापक, सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया यांनी उपस्थित ग्राहकांशी संवाद साधून त्यांच्या आर्थिक गरजांचा आढावा घेतला व

त्यांच्या शंकांचे निरसन केले.या कार्यक्रमात सेंट गृहकर्ज, सेंट वाहन कर्ज, सेंट वैयक्तिक कर्ज, सेंट शिक्षण कर्ज, सेंट सोनेतारण कर्ज तसेच बांधकाम व्यावसायिक प्रकल्प कर्ज योजना याबाबत सविस्तर माहिती देण्यात आली.कार्यक्रमादरम्यान पात्र लाभार्थ्यांना विविध रिटेल कर्ज योजनांतर्गत रु. २५.०० कोटीच्या मंजुरीपत्रांचे व धनादेशांचे वितरण मान्यवरांच्या हस्ते करण्यात आले.

CHANGE IN NAME
I Have Change My Name From-
SHRADDHA DEWANAND TAYADE
-TO
SHRADDHA DEWANAND TAYADE
My Residential Address is -
Renuka Nagar Dabki road Akola 444002

CHANGE IN NAME
I Have Change My Name From-
NAKUL NITIN DEHANKAR
-TO
VEDANT NITINRAO DEHANKAR
My Residential Address is -
Harion Residency, Duplex No C2, Vrundavan Nagar , Umari.Pr. Akola 444005

CHANGE IN NAME
I Have Change My Name From-
SHIVAJI UTTAMRAO MEHESARE
-TO
SHIVAJI UTTAMRAO MEHESARE
PASSPORT NO :-
AJ301583
My Residential Address is -
AT. Post Rail, Akot TQ. Akot Akola 444111

CHANGE IN NAME
I Have Change My Name in My Passport :-
(S2874714)
-----From-----
ABDUL KHALIQ ABDUL HAMID
-----TO-----
ABDUL KHALIQUE ABDUL HAMEED
My DOB is :- 05/06/1958
My Residential Address is :- Flat No 1 Shaheen Apartment Mohta Mill Road Firdous Colony Akola Maharashtra 444001.

निधन वार्ता

सौ. श्यामला कानेटकर

अकोला : लक्ष्मीकांत (बबनराव) कानेटकर यांच्या धर्मपत्नी सौ. श्यामला आज सकाळी पुणे येथे यांचे निधन झाले . उद्या शनिवार दि. २९ नोव्हेंबर रोजी सकाळी ९ वाजता त्यांची अंत्ययात्रा गोरक्षण मार्गावरील त्यांच्या निवासस्थानावरून निघून सिंधी कॅम्प मोक्षधाम येथे त्यांचे वर अंत्यसंस्कार करण्यात येणार आहेत.

ऑल इंडिया एससी एसटी रेल्वे एम्प्लॉईज असोसिएशन, दक्षिण मध्य रेल्वे अकोला शाखे तर्फे भारतीय संविधान दिवस साजरा

■अकोला,दि २८ (प्रतिनिधी)

स्थानिक अकोला येथे ऑल इंडिया एससी/एसटी रेल्वे एम्प्लॉईज असोसिएशन, (दक्षिण मध्य रेल्वे) शाखा अकोलाच्या वतीने संविधान दिवस कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला. संविधानाच्या प्रतिमेला पुष्पहार अर्पण करून दीप प्रज्वलित करण्यात आले, कार्यक्रमांला प्रमुख अतिथी म्हणून मा.प्रकाश बोदोडे (उड) यांनी संविधान दिनानिमित्त मार्गदर्शन केले, व भारतीय संविधानाची उद्देशिकेचे सर्व रेल्वे कर्मचारी यांनी वाचन केले, आणि २६/११ च्या बॉम्ब हल्ल्यातील शहीद जवानांना भावपूर्ण श्रद्धांजली सुद्धा देण्यात आली, पुढे प्रकाश बोदोडे यांनी आपल्या भाषणात सांगितले की, संविधान दिन, ज्याला 'संविधान दिवस' म्हणूनही संपूर्ण विश्वामध्ये ओळखले जाते, तो दरवर्षी २६ नोव्हेंबर रोजी भारतीय संविधान स्वीकारल्याच्या स्मरणार्थ आपल्या देशात मोठ्या उत्साहाने

साजरा केला जातो. दिनांक २६ नोव्हेंबर १९४९ रोजी, भारताच्या संविधान सभेने भारतीय संविधान स्वीकारले, जे दि २६ जानेवारी १९५० पासून भारत देशात लागू झाले. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या अथक परिश्रमामुळे सामाजिक, आर्थिक, शैक्षणिक व राजनैतिक न्याय समानता, सामान्य जनतेला मूलभूत हक्क संविधानाद्वारे

प्रदान करण्यात आले, 'संविधान या देशाचा सर्वोत्तम सन्मान आहे,' असे सांगितले,या कार्यक्रमांला मोठ्या संख्येने रेल्वे कर्मचारी उपस्थित होते, यामध्ये रेल्वेचे वरिष्ठ कार्यकर्ता आर.एन. बोदोडे, शुद्धोधन अबगड, सुनील लोंढे, रामदास हटकर, सतीश भिमटे ललित चौधरी, अजय पाहुकर, संतोष मोरे, सिद्धार्थ बोदोडे आदि उपस्थित होते.

मुलींनी आरोग्याच्या बाबतीत अतिदक्ष रहावे पल्लवी गिरी यांनी केले मार्गदर्शन

■पारस,दि २८ (प्रतिनिधी) : सखी सावित्री समितीच्या अंतर्गत मुलींना विविध विषयांवर मार्गदर्शन करण्यात आले. कम्प्युनिटी हेल्थ ऑफिसर प्राथमिक आरोग्य केंद्र पारस पल्लवी गिरी यांनी मुलींना आरोग्य विषयक मार्गदर्शन केले. तसेच दैनंदिन जीवनात जीवन जगत असताना मुलींना येणाऱ्या समस्यांबाबत त्यांनी अतिदक्ष राहून आपल्या सम स्यांबाबत त्वरित आरोग्य अधिकाऱ्यांचा सल्ला घ्यावा. तसेच वैद्यकीय अधिकाऱ्यांना न विचारता कुठल्याही प्रकारचे मेडिकल आपण घेऊ नये, असा मोलाचा सल्ला सुद्धा यावेळी देण्यात आला.मुलींना दैनंदिन जीवनात ज्या समस्या येतात त्याबाबत त्यांनी विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे देऊन त्यांना येणाऱ्या अडचणीचे निरसन करण्यात आले. तसेच अंनिमिया मुक्त भारत या विषयी माहिती देण्यात आली.

RNI/NO-46973/1986

Mahasagar Akola

Printed, published and owned by Shrikrishna Tansukhdas Chandak. Printed at Arunodaya Press, Cotton Market, Nagpur-440018 and published at Dainik Mahasagar Office, Kamala Square, Durga Chowk, Akola. **Group Editor-in-Chief and Managing Director** - Shrikrishna Tansukhdas Chandak, **Group Editor** - Sandeep Ramrao Kale, **Managing Editor** - Pankaj Shrikrishna Chandak. **Local Editor** Purushottam Madhukarrao Dhore Phone 9881489479 (Responsible for editorial as per PRB act). Head Office Phone 7447735851, 9922970023.

आर.एन.आय. नोंदणी क्रमांक ४६९७३/१९८८

महासागर अकोला

मालक, मुद्रक, प्रकाशक : श्रीकृष्ण तनसुखदास चांडक यांनी अरुणोदय प्रेस, कॉटन मार्केट, नागपूर, ४४००१८, येथे छापून, दैनिक महासागर कार्यालय, मेला स्केअर, दुर्गा चौक, अकोला, येथे प्रकाशित केले. **मुख्य संपादक व मॅनेजिंग डायरेक्टर** : श्रीकृष्ण तनसुखदास चांडक, **समूह संपादक** : संदीप रामराव काळे, **प्रबंध संपादक** : पंकज श्रीकृष्ण चांडक **स्थानिक संपादक** : पुरुषोत्तम मधुकरराव ढोले, **फोन** : ९८८१४८९४७९* (पीआरबी कायद्यानुसार संपादकीय जबाबदारी स्थानिक संपादकांची राहिल.)

ठक्कर बाप्पा : समाजसुधारणेचे मानवतावादी रूप

घालवला. परंतु १९१४ च्या सुमारास ब्रिटिशांच्या अंतर्गत कार्यरत असताना त्यांनी प्रथमच आदिवासी भागात काम केले आणि त्या समाजातील दारिद्र्य, अशिक्षितपणा, व्यसनाधीनता, अंधश्रद्धा आणि सामाजिक बहिष्काराचे परिणाम अतिशय जवळून पाहिले.

ही निरीक्षणे पुढे त्यांच्या जीवनातील धर्मवळण बनली. गांधीजींच्या मार्गदर्शनाखाली आणि प्रेरणेखाली त्यांनी नोकरीचा राजीनामा देत वयाच्या ५० व्या वर्षी संपूर्णपणे समाजकार्याला वाहून घेतलेले जीवन सुरू केले. हीच ठक्कर बाप्पांच्या कार्याची खरी सुरुवात होती.

त्यांनी भारतातील आदिवासी समाजाकडे सुधारणा किंवा मदतीची गरज असलेल्या जमातींसारखे पाहिले नाही, तर त्या समाजाला भारताचे आदिम नागरिक, संस्कृतीचे वावरारी आणि निसर्गाचे जिवंत शिलेदार म्हणून मान्यता दिली. त्यांच्या कार्याची मुळे सामाजिक न्याय, समता, अहिंसा आणि मानवी प्रतिष्ठेच्या तत्वांमध्ये खोलवर रोवली गेली होती.

ते म्हणत ज्या समाजाला आपण मदत करत आहोत, तो गरिब आहे म्हणून नव्हे, तर त्याच्यात प्रचंड सांस्कृतिक वारसा आहे म्हणून त्याला साथ देणे आवश्यक आहे.

ठक्कर बाप्पांनी मानवसेवेला कोणतेही

राजकारणाचे स्वरूप दिले नाही. देशभरात त्यांनी ४०० हून अधिक संस्था, शाळा, गुरुकुल, पुनर्वसन केंद्रे, वसतिगृहे आणि आश्रमशाळा उभारल्या.

सुरुवातीला गुजरात, नंतर महाराष्ट्र, आदिवासी बहुल विदर्भ, मध्यप्रदेश, छत्तीसगड, राजस्थान आणि उत्तर भारतात त्यांनी कामाचा व्यापक विस्तार नेला. भारतातील भटक्या आणि विमुक्त जमाती त्या काळी British Criminal Tribes Act-1871 अंतर्गत जन्मजात गुन्हेगार म्हणून घोषित होत्या.

हे अन्यायकारक कायदे आणि सामाजिक बहिष्कार ठक्कर बाप्पांना अमानुष वाटत होते. त्यांनी या समाजाच्या पुनर्वसनासाठी मोठ्या प्रमाणात मोहीम राबविली. पुनर्वसनशिविरे, शिक्षण, आरोग्यसेवा, शेतप्रशिक्षण आणि स्वावलंबनासाठी उद्योगप्रशिक्षण उपलब्ध करून दिले.

आदिवासी भागातील महिलांची स्थिती अत्यंत दयनीय होती. त्या शिक्षणापासून, आरोग्यसेवेपासून आणि सामाजिक समानतेपासून वंचित होत्या. ठक्कर बाप्पांनी महिला सक्षमीकरणासाठी विशेष

THAKKAR BAPA
1869-1951

प्रयत्न केले.

त्यांना वाटत होते की समाज बदलायचा असेल तर महिला आणि मुलांचे शिक्षण अत्यावश्यक आहे. म्हणून त्यांनी मुलींसाठी स्वतंत्र आश्रमशाळा सुरू केल्या. ग्रामीण भागातील पारंपरिक जन्ममृत्यू विधी, मातृआरोग्य, अपोषण,

व्यसनाधीनता आणि रोगप्रतिबंधक उपाययोजनांना त्यांनी प्रोत्साहन दिले.

ठक्कर बाप्पांचे कार्य केवळ शिक्षणापुरते मर्यादित नव्हते. त्यांनी आदिवासी भागात जलसंधारण, सिंचन, शेतसुधारणा, हस्तकला, विणकाम, बागायती, पशुपालन आणि उद्योगक्षेत्रात देखील कार्य केले. त्यांच्या कार्यातून जन्माला आलेल्या उद्योग केंद्रांनी अनेक आदिवासी कुटुंबांना स्वावलंबन दिले. त्यांच्या दृष्टीने सेवा म्हणजे केवळ दान नव्हे तर सक्षमीकरण, आत्मनिर्भरता आणि स्वाभिमान निर्माण करणे हा उद्देश होता.

ते म्हणत: ज्याला आपण मदत देतो, त्याच्या आत्मसन्मानाची राख राखली पाहिजे, मशाल देणे हे भिक मागण्यापेक्षा श्रेष्ठ आहे.

त्यांनी सुरू केलेला भिल सेवा मंडळ, भील सेवा संघ, तसेच नंतर

स्थापन झालेले ठक्कर बाप्पा आदिवासी विकास महामंडळ यासारख्या उपक्रमांनी आदिवासी समाजात नवचैतन्य निर्माण केले. त्यांच्या कायामुळे आदिवासी समाजाच्या शिक्षणात वाढ, आरोग्यात सुधारणा, अंधश्रद्धेपासून मुक्ती, कायदेशीर हक्काविषयी जागरूकता आणि आर्थिक विकास शक्य झाला.

भारताच्या स्वातंत्र्यलढ्यातही त्यांनी अप्रत्यक्षपणे योगदान दिले. गांधीजींच्या असहकार आंदोलनात सहभागी होतांना त्यांचे सामाजिक कार्यच सत्याग्रहाचे रूप घेतले. गांधीजी म्हणाले होते: जर मी

स्वतःला गांधी मानत असेन तर ठक्कर बाप्पा हे प्रत्यक्ष गांधी आहेत.

१९५१ साली ठक्कर बाप्पा यांच्या निधनानंतरही त्यांचे कार्य थांबले नाही. त्यांनी निर्माण केलेल्या चळवळी, संस्थात्मक पायाभूत रचना आणि विचारधारा आजही सरकारी पातळीवर आणि स्वयंसेवी क्षेत्रात मार्गदर्शक ठरतात.

आज हजारो आश्रमशाळा, विद्यार्थी वसतिगृहे, आदिवासी विकास महामंडळे आणि

शासकीय धोरणे त्यांच्या विचारांनी प्रभावित होऊन कार्यरत आहेत.

ठक्कर बाप्पांचे जीवन आपल्याला स्मरण करून देते की समाजातील दुर्लक्षितांसाठी काम करणे म्हणजे केवळ दानधर्म नव्हे, तर समतेची आणि मानवतेची उभारणी करणे होय. त्यांच्या कार्यातून हे सिद्ध झाले की नियोजनबद्ध सेवा, मानवी दृष्टीकोन, सन्मानाधारित सुधारणा आणि लोकशाही मूल्ये या आधारे सामाजिक बदल साधता येऊ शकतो. आज जेव्हा समाज पुन्हा जात, धर्म, आर्थिक विषमता, अंधश्रद्धा आणि असमानतेच्या आव्हानाला सामोरे जात आहे, तेव्हा ठक्कर बाप्पांचे कार्य अधिक अर्थपूर्ण वाटते.

त्यांची जयंती म्हणजे केवळ स्मरणाचा दिवस नसून मानवता, समर्पण, त्याग आणि सामाजिक बांधिलकीची प्रेरणादिवस आहे. ठक्कर बाप्पांना खरी श्रद्धांजली म्हणजे त्यांच्या सुरू केलेल्या कार्याचा वारसा पुढे नेणे, आदिवासी समाजाला केवळ शासकीय लाभांच्या चौकटीत न ठेवता त्यांना विकासाच्या मुख्य प्रवाहात सहभागी करणे आणि त्यांच्या संस्कृतीला सन्मानाने स्थान देणे.

आज त्यांच्या जयंतीनिमित्त आपण त्यांच्या विचारांचा पुनरुच्चार केला पाहिजे, मानवतेपेक्षा मोठा धर्म नाही, आणि सेवेशिवाय मानवता अपूर्ण आहे.

वन्हाडरत्न साहित्यिक डॉ. मिर्झा रफी बेग

महाराष्ट्राचे सुप्रसिद्ध साहित्यिक, कवी, मिर्झा एक्सप्रेस फ्रेम, हास्यसम्राट डॉ. मिर्झा रफी अहमद बेग यांच्या निधनाने साहित्य विश्वावर व रसिकांवर शोककळा पसरली. यवतमाळ जिल्ह्यातील नेर परसोपत तालुक्यातील धनज माणिकवाडा हे त्यांचे मूळ गाव होते.

वन्हाडी बोलीभाषेला लोकमंचावर नेणारे मौजवत्या साहित्यिकांपैकी डॉ. मिर्झा बेग हे अग्रणी होत. अस्सल वन्हाडी बोलीतून खुमासदार सादरीकरण करणाऱ्या शैली हेच त्यांचे वैशिष्ट्य होय.

किशोरास्थेत डॉ.बेग काव्य लेखनाकडे वळलेत. साधारणतः सत्तरका दशकात आपल्या वन्हाडी काव्यरचना लोकमंचावर त्यांनी सादर करण्यास प्रारंभ केला.

डॉ. बेग यांनी प्रारंभी महाराष्ट्रातील अग्रणी वर्तमानपत्रात काव्य लेखनास प्रारंभ केला. 'मिर्झाजी कहीन' 'हाय राणी' 'जांगळबुता' 'मिर्झा एक्सप्रेस' या शीर्षकांखाली ते वन्हाडी बोली भाषेतून स्तंभलेखन करायचे. हे स्तंभलेखन तुफान लोकप्रिय ठरले.

देशाच्या राजधानी दिल्लीपासून, तर आर्थिक राजधानी मुंबईपर्यंत; आपल्या मायबोली वन्हाडी भाषेतून काव्यरचना करून लोकमंचावर सादर करण्याच्या तऱ्हेने ते गल्लीपासून दिल्लीपर्यंत सुप्रसिद्ध झालेत.

'जांगळबुता' या वन्हाडी शब्दाचे जनक म्हणून त्यांना बघितले जाते. ग्रामीण भागातील समस्या, सामाजिक विषमता, बेरोजगारी, शेतकरी - शेेतमजुरांच्या व्यथा, शेती, माती, संस्कृती आणि समाजजामृती हा त्यांच्या काव्य लेखनाचा केंद्रबिंदू होता.

विनोदी शैलीतून काव्य लेखनासोबतच त्यांचे काव्य

मार्मिक, तार्किक आणि अंतर्मुख करणारे होते. त्यांनी आपणावते विषयहून अधिक काव्यसंग्रह प्रसिद्ध झाले आहेत. 'इरवा' हा त्यांचा पहिला काव्यसंग्रह होय. सगुना, मुगुट त्यांचे काव्यसंग्रह होय. तर गौंदन हा काव्यसंग्रह प्रकाशनाच्या वाटेवर होता.

'मिर्झा एक्सप्रेस' या नावाने वर्तमानपत्रात वन्हाडी लेखन करून सदर लिहायचे. या सदराच्या लोकप्रियते नंतर लोकमंचावर 'मिर्झा एक्सप्रेस' या एकपात्री विनोदी प्रयोग सादर करत असत. महाराष्ट्रात सहा हजारांहून अधिक या प्रयोगांचे सादरीकरण झाले आहेत. या एकपात्री प्रयोगाने वन्हाडात ते 'मिर्झा एक्सप्रेस' म्हणून ओळखले जातात.

सातवा महिना.. उठ आता गणपत.. आणि जांगळबुता यासारख्या त्यांच्या वन्हाडी काव्यरचनेला रसिकांकडून उत्तम प्रतिसाद मिळत होता आणि त्या रचना लोकप्रिय ठरल्या. महाराष्ट्रातील साहित्यविश्वात त्यांनी अनेक मानाचे स्थान भूषविले आहे. ६४ व्या विदर्भ साहित्य संमेलनाचे अध्यक्षही ते राहिले.

पंधरा वर्षांपूर्वी 'झी मराठी' दूरचित्रवाणीवर हास्यसम्राट हा विनोदी प्रायोजित कार्यक्रम प्रसारित व्हायचा. त्यात ते झळकले आणि संपूर्ण महाराष्ट्रात डॉ. मिर्झा बेग 'हास्यसम्राट' म्हणून प्रसिद्धीच्या झोतात आले.

अनेक दशके महाराष्ट्रातील जनतेला काव्यकलेच्या माध्यमातून खळखळून हसविणाऱ्या हरहनुनरी साहित्यिक वन्हाडरत्न डॉ.बेग यांना काळाने हिरावून घेतले. त्यांना भावपूर्ण आदरांजली..!

■ ■ ■

मार्गशीर्ष पौर्णिमेच्या दिवशी मृग नक्षत्रावर सायंकाळी दत्ताचा जन्म झाला, म्हणून त्या दिवशी दत्ताचा जन्मोत्सव सर्व दत्तक्षेत्रांत साजरा होत असतो.

या उत्सवापूर्वी सात दिवस गुरुचरित्राचे पारायण करण्याचा प्रथा आहे. यालाच गुरुचरित्रसप्ताह असे म्हणतात. भगवान दत्तात्रेय यांच्याशी संबंधित दत्त संप्रदायाचा महत्त्वाचा ग्रंथ म्हणजे श्री गुरुचरित्र हा होय. दत्त जयंतीपूर्वी सात दिवस दत्त भक्त (पुरुष) या गुरुचरित्र ग्रंथाचे काटेकोर नियम पाळून वाचन करतात.

दत्त जयंतीला या वाचनाचे पारणे करतात. श्री गुरुचरित्र हा श्रीदत्तात्रेयाचे अवतार मानल्या जाणाऱ्या श्रीनृसिंहसरस्वती यांच्याबद्दलचा चरित्रग्रंथ आहे. सरस्वती गंगाधर रचित हा ग्रंथ दत्त संप्रदायाच्या कथा संगणारा आहे.

गुरुचरित्र या ग्रंथात एकूण ५२ अध्याय असून त्यात ७४९१ ओव्या आहेत. मंगलचारण, गुरुभक्ती आणि गुरुप्रसाद हे या ग्रंथाचे प्रमुख विषय आहेत. व्यक्तीपेक्षा गुरु या पदाला आणि गुरु-शिष्य या नात्याला गुरुचरित्रात महत्त्व दिलेले आढळते. अवतरणिका असे विषय या ग्रंथामध्ये आहेत. गुरुची कृपा प्राप्त करणे, ऐहिक आणि पारमार्थिक जीवनातील यश मिळविणे याचे मार्गदर्शन करणारा हा ग्रंथ आहे. श्रीपाद श्रीवल्लभ आणि नृसिंह सरस्वती ही दोघेही दत्तात्रेय यांचा अवतार मानले गेले आहेत.त्यामुळे त्यांच्या विषयी या ग्रंथात विशेष वर्णन आलेले दिसून येते.

ब्रिटनमध्ये राहणाऱ्या एका भारतीय महिलाेला २५ नोव्हेंबरला जपान मध्ये जात असताना, त्यांचे विमान चीनच्या सांगाय मध्ये चीन तासासाठी थांबले होते. त्यावेळी चीनच्या पासपोर्ट अधिकाऱ्यांनी त्या महिलाचे जन्मस्थान अरुणाचल प्रदेश असल्याचे पाहून त्यांचा भारतीय पासपोर्ट अवैध ठरवला आणि तो जप्त केला आणि त्या महिलाला विमानात बसू दिले नाही.

त्यावेळी तिथल्या बऱ्याच अधिकारी आणि कर्मचाऱ्यांनी त्यांची खिल्ली देखील उडवली. थोडा थोडका नव्हे तर तब्बल १८ तासांचा हा त्रास त्या महिलाेला सोसावा लागला. त्या काळात त्यांना पाणी, जेवण आणि आराम यापैकी कोणती सुविधा दिली नाही आणि हे सर्व कशासाठी तर अरुणाचल प्रदेश हा चीनचा भाग आहे असे चीन समजतो आणि म्हणून तिचा भारतीय पासपोर्ट रद्द केला.

गुरुचरित्र सप्ताह

विविध व्रत- वैकल्ये, तीर्थक्षेत्र आणि यात्रा यांची वर्णने,यात सांगितले आहेत. त्या जोडीने अश्वस्थ, औदुंबर, भस्म इ. दत्त संप्रदायाशी संबंधित महत्त्वाच्या संकल्पना यात विशद केल्या आहेत, त्यांचे महत्त्व सांगितले गेले आहे. अंगाला भस्म विलेपन कसे करावे, शिवपूजा कशी करावी याचेही मार्गदर्शन ग्रंथात केलेले आहे. महिलांसाठी पातिव्रत्य आणि आतिथ्य म्हणजे अतिथी सत्कार याचे महत्त्व या ग्रंथाने विशद करून सांगितले आहे.

गुरुचरित्र या ग्रंथाचे पारायण हा दत्त संप्रदायातील महत्त्वाचा घटक मानला जातो. दररोज सकाळी स्नान करून संकल्प करावा. यासाठी कायम एकच आसन वापरावे. पारायण करणाऱ्या व्यक्तीने सात्त्विक आहार घ्यावा. दिवसभर नामस्मरण करावे. पारायण काळात घोंगडी पसरून जमिनीवर झोपावे. पारायण काळात शरीर, मन आणि बुद्धी यांची शुद्धता पाळावी.

दत्त जयंतीच्या दिवशी दत्ताची मनोभावे पूजा आणि नामजप केल्यास दत्त-तत्त्वाचा अधिकाधिक लाभ मिळण्यास मदत होते. श्री दत्त ही पूर्वजांना पुढील गती देणारी देवता आहे. श्री गुरुदेव दत्त । हा दत्ताचा नामजप आणि प्रार्थना अधिकाधिक करावी.दत्ताची भावपूर्ण पूजा आणि आरती करावी. सायंकाळी दत्त स्तोत्राचे पठण करावे,आणि दत्त प्रभुची कृपा संपादन करावी.

■ सौ. वर्षा आवदे नागपूर.

विस्तारवादी चीनची कुरता

आज पर्यंत चीनने बरेच वेळा अशी आगळिक केली आहे. पण आता एका महिलेला बळजबरीने थांबवून त्रास देण्यापर्यंत त्याची मजल गेली आहे. एवढं करून सुद्धा चीनने महिलेने केलेले सर्व आरोप फेटाळले आहेत. याबाबत भारताने चीनला जाब विचारला पाहिजे. परराष्ट्र मंत्रालयाने अरुणाचल प्रदेश भारताचा अविभाज्य भाग आहे, हे सत्य नाकारू शकत नाही असे म्हटले आहे. परंतु एवढ्यावरच न थांबता भारताने चीनच्या वर्तनावर परराष्ट्रमंत्री किंवा पंतप्रधानांनी यावर निर्भीडपणे उत्तर दिले पाहिजे. तरच चीनची मयुरी थांबेल. अन्यथा येथे माझ्या मागल्या असे होईल. चीन पुन्हा पुन्हा कुरापती काढतच राहील. विस्तारवादी विनी ईझरनाला कायमचा धडा शिकवण्यासाठी त्याचा चेहरा जगासमोर उघडा पाडणे आता आवश्यक झाले आहे.

■ सौ. माधवी पतकी, नागपूर.

गुरुचरित्र सप्ताह विविध व्रत- वैकल्ये, तीर्थक्षेत्र आणि यात्रा यांची वर्णने,यात सांगितले आहेत. त्या जोडीने अश्वस्थ, औदुंबर, भस्म इ. दत्त संप्रदायाशी संबंधित महत्त्वाच्या संकल्पना यात विशद केल्या आहेत, त्यांचे महत्त्व सांगितले गेले आहे. अंगाला भस्म विलेपन कसे करावे, शिवपूजा कशी करावी याचेही मार्गदर्शन ग्रंथात केलेले आहे. महिलांसाठी पातिव्रत्य आणि आतिथ्य म्हणजे अतिथी सत्कार याचे महत्त्व या ग्रंथाने विशद करून सांगितले आहे.

गुरुचरित्र या ग्रंथाचे पारायण हा दत्त संप्रदायातील महत्त्वाचा घटक मानला जातो. दररोज सकाळी स्नान करून संकल्प करावा. यासाठी कायम एकच आसन वापरावे. पारायण करणाऱ्या व्यक्तीने सात्त्विक आहार घ्यावा. दिवसभर नामस्मरण करावे. पारायण काळात घोंगडी पसरून जमिनीवर झोपावे. पारायण काळात शरीर, मन आणि बुद्धी यांची शुद्धता पाळावी.

दत्त जयंतीच्या दिवशी दत्ताची मनोभावे पूजा आणि नामजप केल्यास दत्त-तत्त्वाचा अधिकाधिक लाभ मिळण्यास मदत होते. श्री दत्त ही पूर्वजांना पुढील गती देणारी देवता आहे. श्री गुरुदेव दत्त । हा दत्ताचा नामजप आणि प्रार्थना अधिकाधिक करावी.दत्ताची भावपूर्ण पूजा आणि आरती करावी. सायंकाळी दत्त स्तोत्राचे पठण करावे,आणि दत्त प्रभुची कृपा संपादन करावी.

■ सौ. वर्षा आवदे नागपूर.

विस्तारवादी चीनची कुरता

आज पर्यंत चीनने बरेच वेळा अशी आगळिक केली आहे. पण आता एका महिलेला बळजबरीने थांबवून त्रास देण्यापर्यंत त्याची मजल गेली आहे. एवढं करून सुद्धा चीनने महिलेने केलेले सर्व आरोप फेटाळले आहेत. याबाबत भारताने चीनला जाब विचारला पाहिजे. परराष्ट्र मंत्रालयाने अरुणाचल प्रदेश भारताचा अविभाज्य भाग आहे, हे सत्य नाकारू शकत नाही असे म्हटले आहे. परंतु एवढ्यावरच न थांबता भारताने चीनच्या वर्तनावर परराष्ट्रमंत्री किंवा पंतप्रधानांनी यावर निर्भीडपणे उत्तर दिले पाहिजे. तरच चीनची मयुरी थांबेल. अन्यथा येथे माझ्या मागल्या असे होईल. चीन पुन्हा पुन्हा कुरापती काढतच राहील. विस्तारवादी विनी ईझरनाला कायमचा धडा शिकवण्यासाठी त्याचा चेहरा जगासमोर उघडा पाडणे आता आवश्यक झाले आहे.

■ सौ. माधवी पतकी, नागपूर.

गेल्यावर्षी विधानसभा निवडणुकीच्या तोंडावर एकनाथ शिंदे यांच्या नेतृत्वाखालील महायुती सरकारने 'मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजना' धुमधडाक्यात सुरू केली. महायुतीने सुरू केलेली 'लाडकी बहीण योजना' महाराष्ट्रात प्रचंड गाजली.

या योजनेच्या बळावर महायुतीने विधानसभेत घवघवीत यश मिळवत सत्तेच्या चाव्या परत मिळवल्या. सत्ताधाऱ्यांनी याचे श्रेय राज्यातील महिलांना दिले आणि ते खरंही आहे. महायुती सरकारला शासन दरबारी बसवण्यात लाडक्या बहिणीचा खूप मोठा वाटा आहे. महाराष्ट्र सरकारने २८ जून २०२४ रोजी या योजनेला मंजुरी दिली आणि १८ ऑगस्ट २०२४ रोजी ही योजना सुरू केली. परंतु योजनेचे फायदे जुलै २०२४ पासून देण्यास सुरुवात केली.

'मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजना' ही आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल वर्गातील २१ ते ६५ वयोगटातील महिलांना आर्थिक मदत पुरवण्यासाठी सुरू केलेली एक महत्त्वपूर्ण योजना आहे. महिलांचे आर्थिक स्वातंत्र्य वाढवणे आणि सर्वांगीण विकास साधणे म्हणजेच राज्यातील महिलांच्या आर्थिक स्वातंत्र्यासाठी, त्यांच्या आरोग्य आणि पोषणामध्ये सुधारणा करून कुटुंबातील त्यांची निर्णायक भूमिका मजबूत करणे या उद्दिष्टांचा बनाव करून महाराष्ट्र सरकारने २०२४ च्या महाराष्ट्र विधानसभा निवडणुकीच्या काही महिन्यांपूर्वी 'लाडकी बहीण योजना' सुरू केली होती.

महाराष्ट्रातील 'लाडकी बहीण योजना' निवडणुकीपूर्वी

लाडकी बहीण ईकेवायसी एक जबरदस्त स्कॅम

महिलांना भुलवण्यासाठी वापरण्यात आलेले एक षडयंत्र होते. त्याद्वारे १५०० रुपये हप्ता देण्यात आला. मात्र, निवडणुकीनंतर निधीअभावी हप्ते थकायला लागले. योजनेमुळे राज्याची आर्थिक स्थिती विस्कटली. यामुळे इतर खात्यांचा निधी वळवला जाऊ लागला. सरकारच्या या आर्थिक कोडीमुळे लाडक्या बहिणींमध्ये नाराजी पसरली आणि २१०० चा हप्ता तर दुरच राहिला, पण सध्या काही बहिणींना १५०० काही पत्ता नाही. राज्यावर कर्जाचा डोंगर वाढत राहिला आणि सरकार फक्त आश्वासने देत राहिली. ही 'लाडकी बहीण योजना' फक्त निवडणुकीसाठी वापरलेला एक स्कॅम आहे, असे म्हणायला हरकत नाही.

दुसऱ्या राज्याची संकल्पना उचलून महाराष्ट्रात महायुती सरकारने तत्कालीन मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या नेतृत्वात 'लाडकी बहीण योजना' जाहीर केली आणि विधानसभा निवडणुकीच्या काही महिने आधी राज्यभरातील बहिणींना ३ महिन्यांचे प्रत्येकी १५०० प्रमाणे ४५०० खात्यात देऊन

पूर्वार्ध
शब्दस्पर्शी सुनील शिरपुरे
कमळवेल्ली, यवतमाळ.
७०५७९८५४७९

'लाडकी बहीण योजना' ऐन निवडणुकीच्या तोंडावर जाहीर केल्यामुळे सरकारने होता नव्हता निधी वापरला. मात्र, पुन्हा निवडून आल्यावर काय करायचे? याचा विचार बहुधा केला गेला नव्हता. त्यातच पुन्हा सरकार यावे या हेतुने १५०० चा हप्ता थेट २१०० करण्याचे आश्वासन देऊन सरकार मोकळे झाले.

राज्यातील बहिणींनी त्यांच्यावर विश्वास ठेवून त्यांना पुन्हा निवडून दिले. त्यानंतर मात्र महायुती सरकारची पंचायत होऊ लागली. या योजनेसाठी अर्थसंकल्पात तरतूद केलेली नव्हती. मग काय, आर्थिक ताळमेळ बसवण्यासाठी इतर खात्यातील निधी वळवण्याची व पळवण्याची वेळ आली.

राज्यासमोर आर्थिक संकट वाढायला लागले. महसुली उत्पन्नापेक्षा खर्च जास्त आहे. कर्ज व व्याजापोटी मोठी रक्कम खर्च होत आहे. भांडवली खचसांठी दुसरे कर्ज काढण्याशिवाय पर्याय नाही.

(उर्वरीत भाग उद्याच्या अंकात)

लाडक्या बहिणींच्या मतांची भाऊबीज आपल्या ओंजळीत घेतली. पण हीच 'लाडकी बहीण योजना' पुन्हा निवडून आल्यावर राज्य सरकारला महागात पडू लागली. ज्यामुळे राज्याची आर्थिक स्थिती विस्कटली.

'लाडकी बहीण योजना' ऐन निवडणुकीच्या तोंडावर जाहीर केल्यामुळे सरकारने होता नव्हता निधी वापरला. मात्र, पुन्हा निवडून आल्यावर काय करायचे? याचा विचार बहुधा केला गेला नव्हता. त्यातच पुन्हा सरकार यावे या हेतुने १५०० चा हप्ता थेट २१०० करण्याचे आश्वासन देऊन सरकार मोकळे झाले.

राज्यातील बहिणींनी त्यांच्यावर विश्वास ठेवून त्यांना पुन्हा निवडून दिले. त्यानंतर मात्र महायुती सरकारची पंचायत होऊ लागली. या योजनेसाठी अर्थसंकल्पात तरतूद केलेली नव्हती. मग काय, आर्थिक ताळमेळ बसवण्यासाठी इतर खात्यातील निधी वळवण्याची व पळवण्याची वेळ आली.

राज्यासमोर आर्थिक संकट वाढायला लागले. महसुली उत्पन्नापेक्षा खर्च जास्त आहे. कर्ज व व्याजापोटी मोठी रक्कम खर्च होत आहे. भांडवली खचसांठी दुसरे कर्ज काढण्याशिवाय पर्याय नाही.

(उर्वरीत भाग उद्याच्या अंकात)

■ ■ ■

मराठा युद्धनिती वापरून आर्थर वेलस्लीने केला नेपोलियनचा पराभव

ब्रिटनच्या इतिहासातील एक अत्यंत चाणाक्ष सेनापती, ब्रिटनचा पंतप्रधान म्हणून वेलस्ली याचे नाव प्रसिद्ध आहे. नेपोलियनसारख्या महान सेनापतीला त्याने वारंवार जेरीस आणले आणि १८१५ च्या वॉटरलूच्या युद्धात त्याचा अंतिम पराभव करून युरोपमधील नेपोलियनची सद्दी संपुष्टात आणली.त्याद्वारे जगाच्या इतिहासाला वेगळे वळण मिळाले.

भारतात वयाच्या २८ व्या वर्षी फेब्रुवारी १७९७ मध्ये कर्नल म्हणून नियुक्त झालेल्या आर्थर वेलस्लीचा प्रवास इंग्लंडचा राजा लॉर्ड आर्थर वेलस्ली पर्यंत कसा झाला आणि या यशाचे गमक काय आहे. या यशापर्यंत पोहोचवण्याचे काम इंग्लंड मराठा युद्धात मराठ्यांनी वापरलेल्या युद्धनीतीचे आहे. ही अभिमानाची बाब आहे.

न चुकता दरवर्षी नोव्हेंबर महिन्यामध्ये १५ ते २० ब्रिटिश नागरिकांचे शिष्टमंडळ भारतात येतात. आर्थर वेलस्लीने केलेल्या युद्धाच्या युद्धभूमीवर जातात. त्यांच्या पूर्वजांना श्रद्धांजली वाहण्यासाठी ब्रिटिश येतात असा समज भारतीयांचा आहे. ती एक बाजू आहे. पण दुसरी बाजू ब्रिटिश शिष्टमंडळातील मार्गदर्शक सेवानिवृत्त मेजर गॉर्डन कॉरिजन यांच्यासोबत याबाबत चर्चा केली असता समजली.

१७९७ मध्ये भारतात कर्नल म्हणून नियुक्त झालेल्या वेलस्लीने १७९९ मध्ये मैसूरचे टिपू सुलतान यांचा पराभव केल्यानंतर वेलस्लीला मैसूरचा गव्हर्नर करण्यात आले आणि १८०३ मध्ये मराठा युद्धाकरीता मेजर जनरल करण्यात आले. १८०३ ची असाई अडगांव व गावीलगड येथील मराठा सोबतचे युद्ध त्यांच्या जीवनाला कलाटणी देणारे ठरले.

या युद्धात मराठ्यांकडे अत्याधुनिक शस्त्र नसताना कशा पद्धतीने ते लढतात लढण्याची त्यांची पद्धत याचा त्याने बारकाईने अभ्यास केला विशेषतः मराठ्यांची गनिमी कावा ही लढण्याची कला त्याने आत्मसात केली अतिशय विपरीत परिस्थितीत कठीण हवामानात रस्ते नसलेल्या कठीण प्रदेशात कसे काम करायचे आणि युद्धभूमीवर सैन्य

कसे राखायचे सोबतच सैन्याला कसे तंदुरुस्त आणि निरोगी ठेवायचे हे त्यांनी आत्मसात केले. सोबतच युद्धादरम्यान मित्र राष्ट्रांची मित्र राजांची सहकार्य कसे करायचे आणि घ्यायचे हे सुद्धा त्यांनी या ठिकाणी आत्मसात केले.

भारतात वेलस्लीने युद्ध करण्याची कला जेथे शिकली ते ठिकाण व तेथील भौगोलिक परिस्थिती व लढण्यासंदर्भाचे आराखडे याचा अभ्यास करण्यासाठी आम्ही भारतात येतो असे सेवानिवृत्त ब्रिटिश सैन्य अधिकारी मेजर गॉर्डन कॉरिजन यांनी शिरसोली येथे शौर्य दिन आयोजनची भूमिका पार पाडणारे अकिंटिकट अनंत गावडे यांच्याशी संवाद साधताना सांगितले.

भारतीय उत्सव प्रिय असतात मराठा शौर्य दिन साजरा करतात मराठा योद्धांना आदरांजली वाहतात. पण यासोबतच मराठ्यांनी युद्ध कसे लढले. त्यांची युद्धनिती कशी होती. या युद्धात गावकऱ्यांचा सहभाग कसा होता. महिला पुरुष खांद्याला खांद्याला कसे युद्ध लढत होते. मराठा योद्ध्यांची कमीत कमी जीवित हानी कशी होईल हे तंत्र कोणते होते याबाबत अभ्यास मराठा शौर्य दिनाच्या निमित्ताने व्हावयास हवा.

पुरुषोत्तम ढोले, अकोला.

■ ■ ■

रात्री चांगली झोप झाली असली तरी अनेकदा काहींचा दिवसभरातही थकवा जात नाही. झोप झाल्यासारखं त्यांना वाटत नाही. त्यांचे सकाळी डोळे उघडत नाही. त्यांना

एफएसटीसी या भारतातील आघाडीच्या फ्लाइट ट्रेनिंग प्रदात्याचे ८२० कोटी रुपयांमध्ये अधिग्रहण करुन अदाणी डिफेन्सने पायलट प्रशिक्षण क्षमता केली अधिक बळकट

अहमदाबाद, २८ नोव्हेंबर: अदाणी डिफेन्स सिस्टिम्स अँड टेक्नॉलॉजीज लिमिटेड (एडीएसटीएल) ने प्राइम एअरो सर्व्हिसेस एलएलपी यांच्यासोबत भागीदारीत भारतातील सर्वात मोठा स्वतंत्र फ्लाइट प्रशिक्षण आणि सिम्युलेशन सेवा प्रदाता असलेल्या फ्लाइट सिम्युलेशन टेक्निक सेंटर प्रा.लि. (एफएसटीसी)यामधील बहुमत हिस्सेदारीचे अधिग्रहण करण्यासाठीचे करार अंतिम केले आहेत. या व्यवहाराचे एंटरप्राइझ व्हॅल्यू ८२० कोटी रुपये आहे.

एफएसटीसी ११ अत्याधुनिक फुल-फ्लाइट सिम्युलेटर आणि १७ प्रशिक्षण विमानांचे संचालन करते, जे व्यापक प्रकारचे पायलट प्रशिक्षण प्रदान करतातकर्मशियल पायलट लायसन्सपासून ते टाइप रेटिंग, रिकट ट्रेनिंग आणि विशेष कौशल्य अभ्यासक्रमांपर्यंत. कंपनी डीजीसीए (डायरेक्टरेट जनरल ऑफ सिव्हिल एव्हिएशन) आणि ईएएसए (युरोपियन युनियन एव्हिएशन सेफ्टी एजन्सी) कडून प्रशिक्षण आहे आणि गुगुग्राम व हैदराबाद येथे अत्याधुनिक सिम्युलेशन केंद्रे चालवते, ज्यामध्ये वाढविण्यासाठी मोठी क्षमता आहे. तसेच,

नर्थिंगने भारतात फोन (३ए) लाईट सादर केला असून हा स्मार्टफोन ब्लू व्हेरिएंट ५ डिसेंबरपासून विक्रीस उपलब्ध होणार

नागपूर, २८ नोव्हेंबर : लंडनस्थित तंत्रज्ञान कंपनी नर्थिंगने आज भारतात फोन (३ए) लाईटचे अनावरण केले. हा स्मार्टफोन क्लासिक ब्लॅक अँड व्हाइट या रंगांखर नव्याने सादर केलेल्या निळ्या रंगातही उपलब्ध करण्यात आला आहे. या डिझाईसमध्ये नर्थिंगच्या स्वाक्षरी पारदर्शक डिझाइनसह ६.७७ इंचाचा एमोलेड डिस्प्ले, तसेच ट्रूलेस इंजिन ४.० सह ५० मेगापिक्सेलचा मुख्य कॅमेरा, मीडियाटेक डायमॅन्सिटी ७३०० प्रो चिपसेट आणि ५००० एमएएच बॅटरी या युविधा उपलब्ध आहेत.

या स्मार्टफोनची किंमत रुपये २०,९९९ पासून सुरू होत असून या स्मार्टफोनच्या ८ जीबी + १२८ जीबी प्रकाराची बँक सवलतीनंतर किंमत रुपये ११,९९९ इतकी ठरते. फोन (३ए) हा स्मार्टफोन लाईट ५ डिसेंबर २०२५ पासून फ्लिपकार्ट, विल्य सेल्स, क्रोमा आणि भारतातील प्रमुख रितेल

महिंद्राने लॉंच केली एक्सईव्ही १एस भारतातील नवी मोठी इलेक्ट्रिक ७-सीटर एसयूव्ही

बेंगळुरू, २८ नोव्हेंबर : आजच्या धकाधकीच्या जीवनात एक गोष्ट आपल्याला जवळजवळ मिळतकत ती म्हणजे स्पेस थांबण्यासाठीची स्पेस, विचार करण्याची स्पेस, स्वतःसारखे राहण्याची स्पेस, आणि आपल्या प्रिय लोकांसोबत अगण्याची स्पेस. आज ही हरवलेली भावना महिंद्रा परत आणत आहे एका अर्थपूर्ण, ताज्या अनुभवासह: एक्सईव्ही १एस, भारताची पहिली इलेक्ट्रिक-ओरिजिन ७-सीटर एसयूव्ही, जी INGLO अकिटेक्चरवर जमिनीपासून उभी करण्यात आली आहे.

शनिवार दि. २९ नोव्हेंबर २०२५

कल्याण बाजार **मुंबई बाजार**
पथर फोड एकच **पथर फोड एकच**

३ ४ ७ ८ २ ४ ७ ८
३४६ १५८ १६० ३५० ३४१ १६७ ११५ २६०
४९० ३४७ २५० ४६८ ३४५ ३५६ ८९० ४५९
५८० २२० ३४० ५६७ ६७९ २२० २५९ ३७८

जोडी **जोडी**
३२ - ४२ - ७१ - ८१ २९ - ४० - ७५ - ८५
३६ - ४६ - ७५ - ८५ २६ - ४६ - ७९ - ८९
३० - ४० - ७९ - ८९ २३ - ४३ - ७१ - ८१

जबरदस्त पास होणारे चान्सेस २९ नोव्हें. २०२५

शनिवार दि. २९ नोव्हेंबर २०२५

सर्व बाजार साठी **सर्व बाजारासाठी**
२१ - ५१ - ८० - ९० २७ - ५७ - ८६ - ९६
२३ - ५३ - ८४ - ९४
११० - १५९ - १३३ - २७० २२८ - २६७ - २६० - ४६९
३३६ - ७८० - ३५० - ३८८

गुरू ते शनि. ओपन डे **गुरू ते शनि. ओपन नाईट**
५८० ६९० १६० ४५५ ४५७ १२४ ३३७ ३ ७८० ५ २६९ ७ ६९९ ४ २५९ ६ २७८ ७
१२० ५०० ३६८ ७७० १५० ४६७

गुरू ते शनि. क्लोज डे **गुरू ते शनि. क्लोज नाईट**
११९ १२७ १८० १५६ १६८ १८९ ३९९ १ २८० ० ३७९ ९ ४८० २ २४९ ५ ३७८ ८
२९० ५६९ ४५० ३९० ३३९ २२४

सर्व बाजारासाठी सिंगल अंक ओपन टू क्लोज
६ २ ४ ८ ०

प्रो. बालाजी कुमार ९८२२४८६०३४

हरियाणातील भिवानी आणि नारनौल येथे भारतातील सर्वात मोठ्या फ्लाईंग स्कूलपैकी एकाचेही ती संचालन करते. भारतामधील संरक्षण पायलट प्रशिक्षण पर्वावरण व्यवस्था एक मोठी संधी म्हणून उदयास येत आहे. नागरी विमानवाहतूक क्षेत्रात दिसणाऱ्या प्रवृत्तीप्रमाणेच, सिम्युलेटर-आधारित प्रशिक्षणामुळे खर्च कमी होतो आणि सुरक्षा व कार्यक्षमता वाढते. एफएसटीसीने संरक्षण आणि नागरी या दोन्ही क्षेत्रांमध्ये विस्तारासाठी ठोस वाढ योजना आखल्या आहेत. हे अधिग्रहण एक पूर्णपणे एकत्रित एव्हिएशन सेवा प्लॅटफॉर्म तयार करण्याच्या आमच्या रणनीतीतील पुढील पाऊल आहे. एफएसटीसी, एअर वर्क्स आणि

इंडामर टेक्निक्स यांच्यासोबत जोडल्यामुळे आम्ही आता नागरी एमआरओ, जनरल एव्हिएशन एमआरओ (मेटेन्न्स, रिपेअर अँड ओव्हरहॉल), संरक्षण एमआरओ आणि फुल-स्टॅक फ्लाइट ट्रेनिंग या सर्व क्षेत्रांत ग्राहकांना सेवा देऊ शकतो, असे अदाणी डिफेन्स अँड एरोस्पेसचे सीईओ श्री आशिष राजवंशी म्हणाले. भारतीय विमान कंपन्याकडून १,५०० पेक्षा अधिक विमाने ताफ्यात समाविष्ट केली जाण्याची अपेक्षा आहे, ज्यामुळे प्रमाणित पायलटांची मागणी झपाट्याने वाढणार आहे. त्याचवेळी, सशस्त्र दलासाठी प्राप्त प्रशिक्षण आणि मिशन रिहर्सलवर सरकारचा भर असल्याने संरक्षण सिम्युलेशन क्षेत्रात नवी संधी निर्माण होत आहेत. सुरक्षित भारत घडविण्याच्या आमच्या तत्त्वज्ञानानुसार, आम्ही भारतातील पुढील पिढीतील संरक्षण पायलटांना समर्थन देण्याचे उद्दिष्ट ठेवतो.

एडीएसटीएल ही अदाणी एंटरप्रायझेस लिमिटेड (ईएल्टे) ची उपकंपनी आहे. होरायझन एरो सोल्युशन्स लिमिटेड (एचएसएल) एडीएसटीएल आणि प्राइम एरो सर्व्हिसेस एलएलपी यांचे संयुक्त उद्यम ही ईएल्टे ची एक स्ट्रेप-डाऊन उपकंपनी आहे.

एचडीएफसी बँके तर्फे त्यांच्या १७ व्या वार्षिक रक्तदान मोहिमेचे ५डिसेंबर २०२५ रोजी आयोजन

मुंबई, २८ नोव्हेंबर : एचडीएफसी बँक या भारतातील आघाडीच्या खाजगी क्षेत्रातील बँकेतर्फे त्यांच्या राष्ट्रीय स्तरावर आयोजित करण्यात येणाऱ्या रक्तदान मोहिमेचे आयोजन त्यांच्या महत्त्वपूर्ण अशा सीएसआर उपक्रम असलेल्या परिवर्तनच्या अंतर्गत करण्यात येणार आहे. या उपक्रमाचे आयोजन संपूर्ण भारतातील ११,०० शहरांत ५ डिसेंबर २०२५ रोजी सकाळी ९.३० ते संध्याकाळी ५.३० दरम्यान करण्यात येणार आहे. या मध्ये एचडीएफसी बँकेचे कर्मचारी, ग्राहक, कॉर्पोरेट्स, संरक्षण क्षेत्रात कार्यरत सदस्य, विद्यार्थी आणि नागरीक सहभागी होणार आहेत. या उपक्रमाच्या माध्यमातून एचडीएफसी बँकेकडून समाजाच्या कल्याणासाठीची वचनबद्धता अंधोरेखित होत असून सातत्याने देशाच्या सुरक्षित आणि वेळेत रक्त उपलब्ध करून देण्यासाठीचा सहयोग अधोरेखित होत आहे. वार्षिक रक्तदान मोहिम ही बँकेच्या सीएसआर अंतर्गत आयोजित करण्यात येणारा पहिला उपक्रम असून तो बँकेच्या आरोग्य आणि स्वच्छता विभागाच्या अंतर्गत आयोजित केला जातो.

एचडीएफसी बँकेचे डेप्युटी मॅनेजिंग डायरेक्टर श्री. कैझाद भरुचा यांनी सांगितले अनेक वर्षांपासून या उपक्रमाच्या माध्यमातून एकाच लक्ष्यासाठी अनेक लोक एकत्र येत आहेत. रक्तदान करणे ही एक सोपी गोष्ट आहे ज्यामुळे कोणाचा तरी जीव वाचू शकतो. आम्ही स्वयंसेवक आणि भागीदारांचे आभारी आहोत जे दरवर्षी या प्रयत्नांना सहकार्य करतात.

एचडीएफसी बँकेचे एक्झिक्युटिव्ह डायरेक्टर श्री भावेश झवेरी यांनी सांगितले वार्षिक रक्तदान मोहिमेला दरवर्षी अगदी उत्साहाने वाढता प्रतिसाद मिळत असतो कारण आमचे कर्मचारी आणि भागीदार अगदी संघभावनेने वाहून घेऊन काम करत असतात. हा उपक्रम सातत्याने वाढीस लागल्या बद्दल आम्हाला अभिमान वाटतो आणि आम्ही नेहमीच देशाच्या आरोग्यव्यवस्थेत आमचे योगदान देण्यास वचनबध्द आहोत. प्रत्येक दाता हा एकत्रित प्रयत्न करून त्यांचे सक्षम योगदान देत असतो.

२००७ मध्ये सुरू केलेल्या पासून हा उपक्रम सातत्याने वाढला आहे, सुरुवातीला ८८ केंद्रांमधून ४,३८५ युनिट्स रक्त गोळा होण्यापासून २०२४ मध्ये हीच संख्या ५,५३३ केंप्सच्या माध्यमातून ३.३० लाख बाटल्या रक्त हे १,४०८ ठिकाणांहून गोळा करण्यात यश प्राप्त झाले आहे. २०१३ च्या परिवर्तन रक्तदान शिबीराने एकाच दिवशी विविध ठिकाणांहून रक्तदान करण्यासाठीचा गिनेस बुक ऑफ रेकॉर्ड्स मध्ये येण्याचा मान प्राप्त केला आहे.

नीवा बुपा यांनी १ मिलियन सल्लागारांचे कौशल्यवर्धन करण्यासाठी आणि शेवटच्या टप्प्यातील विमा जनजागृती वाढवण्यासाठी इन्शुरन्स अ‍ॅकॅडमीची सुरुवात केली आहे

नवी दिल्ली, २८ नोव्हेंबर : निवा बुपा आरोग्य विमा कंपनीने आज निवा बुपा विमा अ‍ॅकॅडमी सुरू करण्याची घोषणा केली, जी देशभरातील तिच्या सल्लागार समुदायाला सक्षम आणि कुशल बनवण्याच्या उद्देशाने सुरू करण्यात आलेली अशा प्रकारची पहिली शिक्षण आणि विकास योजना आहे. ही अ‍ॅकॅडमी १० लाखांहून अधिक सल्लागारांना प्रागत ज्ञान, ग्राहक संलग्नता कौशल्ये आणि डिजिटल क्षमतांनी सुसज्ज करेल, ज्यामुळे आरोग्य विम्याची जागरूकता वाढण्यास आणि आर्थिक संरक्षण तळागाळातील लोकांपर्यंत पोहोचण्यास मदत होईल. ही अ‍ॅकॅडमी आरोग्य विमा सल्लागाराच्या भूमिकेला केवळ एका विक्री-आधारित गतिविधीतून काढून विश्वसनीय आणि विशेष व्यावसायिक स्तरावर नेण्याचा प्रयत्न करेल. ही विमा अ‍ॅकॅडमी डिजिटल-प्रथम विमा जगात शिकण्यासाठी, प्रगती करण्यासाठी आणि भ्रमराटीसाठी एक केंद्रीय ठिकाण आहे. ती तपशीलवार उत्पादन प्रशिक्षण मॉड्यूल प्रदान करेल, ज्यामुळे ग्राहकांच्या गरजा आणि त्यांच्या जीवन-स्तरावर आधारित योग्य उत्पादनाची शिफारस

सोनी सबवरील पुष्पा इम्पॉसिबल मालिकेत राशीच्या प्रियकराचे छुपे दुर्गुण पाहून पुष्पा चिंतित

अबाधित ठेवला आहे.

आगामी भागांमध्ये, एका विशिष्ट परिसरातून अनेक रुण येत असल्याच्या प्रकरणाचा छडा लावताना तिला माघार घेण्यासाठी एक गंभीर स्वरूपाची चेतावणी मिळाली आहे. असे असूनही ती आपले काम चालू ठेवते. पत्काराना भेटते, दाखल करते, नवीन पुरावे शोधण्याची खटपट करते त्यामुळे तिला असलेला धोका देखील वाढतो आहे. याच सुमारास, आपली मुलगी राशी (अक्षया हिंदळकर) हिचे ज्याच्याशी लग्न ठरले आहे, तो ऋषभ (श्रेय मारडिया) एक जेवण ठेवतो आणि दोन्ही कुटुंबांना एकत्र येण्याची, एकमेकांना भेटण्याची संधी देतो. स्वतःच्या तपासकामामुळे पुष्पा या ठिकाणी थोडी उशिरा पोहोचते. ती उशिरा आल्याबद्दल आधी ऋषभची आई तिला टोमणा मारते आणि मग आम्ही रात्री ८ नंतर जेवत नाही असे सांगून तिला जेवण देण्याचेही टाळले जाते. पुष्पाची भूमिका कारणी करणा पांडे महणते, पुष्पासाठी हा टप्पा भावनिक आहे, कारण न्यायासाठी लढताना ती निडर असते, पण ऋषभ आणि त्याच्या कुटुंबाच्या स्वभावात तिला धोक्याचा इशारा मिळाला आहे. पुष्पा बघते की राशी आपल्या सासरच्या लोकांना प्रभावित करण्यासाठी किती प्रयत्नशील आहे. पण त्या सौम्य सपाटीखाली चाललेली तिची धडपड पुष्पाला दिसते आहे. एक आई म्हणून ही चिंता तिच्या मनात घर करून राहते. राशी अशा वातावरणात रुळेल का आणि सुखी होईल का याबद्दल ती साशंक आहे. मला वाटते, प्रेक्षकांना हे एपिसोड खूप आवडतील आणि संबद्ध वाटतील. कारण यात अशा वेगवेगळ्या परिस्थिती दाखवल्या आहेत, ज्यातून मिळणाऱ्या धोक्याचा इशान्याकडे लोक बऱ्याचदा दुर्लक्ष करत असतात.

२०३० पर्यंत होणार १२५ अब्ज अमेरिकन डॉलर्सपेक्षा जास्त फूड सर्व्हिसेसचे मार्केट, संघटित विभागाची असंघटित विभागाच्या तुलनेत दुप्पट वाढ होईल

मुंबई, २८ नोव्हेंबर: भारतातील आघाडीचे ऑन-डिमांड सुविधा प्लॅटफॉर्म म्हणजेच स्विगीने (स्विगी लिमिटेड, NSE: SWIGGY / BSE: 544285) आज केर्नाच्या भागीदारीत हाऊर्डिडिया इडस या त्यांच्या वार्षिक अहवालाची २०२५ च्या आवृत्तीची सुरुवात केली. हा प्रमुख अहवाल भारतीय ग्राहकांच्या बदलत्या अन्न सवयी दाखवतो आणि ही त्याची दुसरी आवृत्ती आहे. स्विगी फूड मार्केटप्लेसचे सीईओ श्री. रोहित कपूर या अहवालाबद्दल बोलतांना म्हणाले, एका दशकाहून अधिक कालावधीत, या उद्योगात अनुत्तनीय क्रांती झाली आहे. जलद व्यापारामुळे

गतीने वस्तू मिळण्याची अपेक्षा पूर्ण होत आहे; उदाहरणार्थ, आमची १.० मिनिटांची फूड डिलीव्हरी सर्व्हिस बोल्ड प्लॅटफॉर्म ऑर्डमध्ये १.०% पेक्षा जास्त योगदान देत आहे. एकीकडे, ग्राहक भारतीय आणि इटालियन यांसारख्या परिचित पाककृतींमध्ये परवडणाऱ्या किमतीची मागणी करत आहेत आणि दुसरीकडे, माचा आणि बोबा चहा पूर्वी कधीही न पाहिलेल्या पद्धतीने स्वीकारत आहेत. आणि आमचे रेस्टॉरंट भागीदारीही वेगाने डिलीव्हरी देण्याचा प्रयत्न करत आहेत, क्यूएसआर आणि क्लाउड किचनमध्ये सीएजीआर १७%+ ने वाढ होण्याचा अंदाज

आहे, जो संघटित फूड सर्व्हिसच्या वाढीच्या जवळजवळ १.५ पट आहे. पुढील दशकात या गतिमान क्षेत्रातील सर्व भागधारकांना काय मिळणार आहे हे पाहण्यासाठी मी खरोखर उत्सुक आहे.

केर्नामधील क्यूएसआर आशिया लीडचे एफ अँड बी लीडचे भागीदार रजत तुली म्हणाले, आपण भारताच्या अन्नपदार्थ अर्थव्यवस्थेचा मूलभूत विस्तार बघत आहोत. आता ही वाढ काही महानगरांमध्ये केंद्रित नाही; सर्वोत्तम ८ शहरांपेक्षा जास्त प्रमाणात बाहेर जाऊन जेवण्यामधील वाढ सर्वोत्तम ८ शहरांपेक्षा दुप्पट आहे, ज्यामध्ये

कॉर्पोरेट, औद्योगिक, शिक्षण आणि पर्यटन केंद्रे आघाडीवर आहेत. जेन्नेझ चढा यात मोठ्या प्रमाणात सहभाग आहे, कॉफी रेव्हन, इस्टग्रामवर आठवणी टाकण्यासारखी ठिकाणे आणि मेनू यांसारख्या नवकल्पनांची मागणी करताना डायनिंग-आउट विभागात इतर गटांची संख्या ३ पट वाढत आहे. फूड सर्व्हिसेसमध्ये नेतृत्वाची पुढील गर्दी ही नवीन मार्केट आणि ग्राहकांना समजून घेणाऱ्या उद्योजकांकडून येईल. याव्यतिरिक्त, अन्न वितरणात, पॅकेजिंग ही नवकल्पकता डायनिंग-आउटमधील स्वरूपाची जागा घेईल.

शब्दकोडे क्रमांक २२८२

१	२	३	४	५	६	७	८	९	
		१०	११	१२		१३			
१४	१५					१६		१७	१८

१९			२०	२१	२२	२३		२४	
		२५		२६	२७		२८		२९
३०	३१		३२		३३			३४	३५

	३६			३७			३८		
३९			४०	४१	४२		४३		
	४४	४५				४६		४७	४८

४९			५०		५१		५२		
५३		५४		५५			५६		५७
		५८		५९		६०		६१	

६२	६३			६४			६५		
	६६	६७	६८		६९		७०		७१
७२			७३			७४			

आडवे शब्द :—

१) जिऱ्हाळी लागलेली
जखम, एखाद्याच्या रहस्याचा स्फोट
५) स्वामी स्वप्नानंदांच्या समाधीचे कोकणातील गाव
८) सद्गती
१०) वाईट कृत्य केले नसेल तर मिण्याचे काही कारण नाही या अर्थी कारण एक म्हण
१४) फुरसत
१६) कापणे (इं.)

१७) कऱ्भूतर
१९) ताकद
२१) पुन्हा
२२) मनात येणे, स्फुरणे
२४) नांगर
२५) मडके
२६) जाजम, सारंगजी
२८) अमावस्या (ग्रा.)
३०) अतिशयोक्ती करणे (वा.प्र)
३३) वेडा (इं.)
३४) प्रत्येक दिवशी
३६) अभिनेता
३७) उपयोग

३८) जन्मभर
३९) एक चतुर्थांश भाग
४०) मतदारांची सूची
४३) ऐतिहासिक लिखाण
४६) गज, वारण
४७) नवऱ्याची दुसरी भार्या
५०) पुरुष
५१) खोडसाळ, दुष्ट, खट्याळ
५२) समलत
५३) दारू पिण्याची जागा
५५) पाकळी, सैन्याचा भाग

५६) कडोसरी
५८) तरुण आणि शूर
६०) वालुकामय जमीन
६१) सोन्याचा कस
६२) पुथ्वी
६३) जोराने आवळणे
६४) अर्धा
६६) विपुलता
६९) खुंदी
७०) केल, शरीराचा तोल, डोल
७१) इंद्राच्या पत्नीचे एक नाव
७२) माणूस

७३) श्रीमंत, दैववान
७४) पाण्याचे थेंब थेंब पडणे

उभे शब्द :—

१) धोडळातील एक अधिकारपद
२) भित्रा
३) किंमत
४) फोपडी
५) झाडाची पाने
६) पारंग्या असलेले झाड
७) बाजूला होणे
८) स्वाक्षरी
९) नेकर
११) पैसे देण्यास असमर्थ असलेला
१२) सोडणे, देणे
१३) अपशकुन
१५) माराची उमटलेली खूण
१७) पदर
१८) तालमी
२०) फुलातील रज, पुकेसर
२१) पूजेचे ताट
२२) वाळणे
२३) खंदक
२४) बावराहक
२५) संकट, खटपट
२७) वल्लभभाई पटेलाना लोकांनी दिलेली पदवी

२९) कमळ
३१) हिंदीत जनावर
३२) जातीतील पोटभाग
३३) पाप
३५) जन्मापासून
३७) खटला दाखल करणारा
३८) संगमरवरी दाड
४०) अभिप्राय
४१) लाकडी जिना
४२) जोंधळ्याचा दाणा
४५) कालपुरुष
४६) दु:खित होणे
४८) बखड
४९) नमन, वंदन
५०) डोळे
५२) सरसकट
५४) बरोबर आलेला फौजफाटा
५५) दु:ख, वेदना
५७) कडक, घडू, निबर
५९) झकास
६०) दिवस
६३) माल, वस्तू
६४) भीती, साशंकपणा
६७) डाकिये, राक्षशीण
६८) वल्ली
६९) बासरी
७०) निद्रा

(उत्तर उद्याच्या अंकात)

मागील शब्दकोड्याचे उत्तर															
न	र	व	य	खे	सा	ह	ल	च	क	घ	खि	त			
वा	त		ख	प्प	ड	ज	व	स		म	र		र		
र		क	र		गा	ज	र	दा	ख	ला		ल	क		
	ह	म	खा	स		र	ज	त			स	क	त		
अ	त	ट		छ		बा	व	न	क	शी		झ	क		
सा	भा	र		म	त	त	मी	पू		ज	न		भा		
ब	ता	स	गे		या	हा	तो	ठी		र	द	न			
री	त्त	न	र	ट	व	मी		न	र	क	वा	स			
	श				जे	ला	भ	त	ह			स			
व	श	मा	न	य	त्र	सु	सि	व	म	न	क				
हि		सि		सा	य	म	नु	व्य	व	च	र	रा	त		
ल	व	का	र		रध	ग	न		शी	र	क	म	ठा		
वा	ट		ज	प्प	जा		घ		क्ष		र		सा		
न	व	ला	ई		ज	न	ग	र	व			ग	वा	क्ष	
	ट	घ	क	मा	न		क	व		घ	छ	र			

जिम कॉर्बेट राष्ट्रीय उद्यान

म्हणजे प्राणीप्रेमी, निसर्गप्रेमींसाठी पर्वणीच. जेम्स एडवर्ड उर्फ जिम कॉर्बेट यांच्या नावाने हे राष्ट्रीय उद्यान ओळखलं जातं. जिम कॉर्बेट ब्रिटिश सैन्यात कर्नल होते. भारतावर इंग्रजांचं राज्य असताना ते भारतात होते. त्यावेळी जिम कॉर्बेट माणसांना खाणारे वाघ, बिबट्या अशा अत्यंत हिंस्त्र प्राण्यांची शिकार करत असत. पण काही वर्षांनंतर त्यांनी पर्यावरणरक्षणाचा वसा घेतला. पर्यावरणावर बरंच संशोधन केलं, काही पुस्तकं लिहिली. 'मॅन इटर्स ऑफ कुमाऊं' आणि 'जंगल लोअर' अशी काही पुस्तकं त्यांनी लिहिली. त्या काळात त्यांच्या पुस्तकांना फारशी प्रसिद्धी मिळाली नव्हती. पण नंतर या पुस्तकांचं खूप कौतुक झालं. या पुस्तकांचा खपही बराच वाढला.

बंगालच्या ढाण्या वाघाच्या संरक्षणासाठी करण्यात आलेल्या व्याघ्र प्रकल्पाच्या उभारणीत जिम कॉर्बेट यांचा महत्वाचा वाटा होता. सुरुवातीला या राष्ट्रीय उद्यानाचं नाव हेली राष्ट्रीय उद्यान होतं. १९ एप्रिल १९५५ या दिवशी जिम कॉर्बेट यांचा मृत्यू झाला आणि १९५७ मध्ये या अभयारण्याला त्यांचं नाव देण्यात आलं. जिम कॉर्बेट राष्ट्रीय

अनोखं जिम कॉर्बेट

उद्यान ५२०.८ चौरस किलोमीटर परिसरात पसरलं आहे. या उद्यानात डोंगराळ भाग आहे. नद्या आहेत. सपाट भूमी आहे. गवताळ जमीन आणि भला मोठा तलावही आहे. या अभयारण्यात प्राण्यांसोबतच ५८० प्रजातींचे पक्षीही बघायला मिळतात. इथे भरपूर झाडं आहेत. जिम कॉर्बेट राष्ट्रीय उद्यानात ११० प्रजातींची झाडं बघायला मिळतात. ५० प्रजातींचे सस्तन प्राणी आणि २५ प्रजातींचे सरपटणारे प्राणीही इथे आहेत. जिम कॉर्बेट हे भारतातलं सर्वात जुनं राष्ट्रीय उद्यान आहे. १९३६ मध्ये या राष्ट्रीय उद्यानाचं प्रवेशद्वार उघडण्यात आलं. रॉयल बंगाल टायगर हा भारताचा राष्ट्रीय

नगारा

नगारा हे एक पारंपरिक भारतीय तालवाद्य आहे. हे मोठ्या आकाराचे ड्रमसारखे वाद्य असते. नगाऱ्याचे शरीर तांब्या किंवा पितळेसारख्या धातूपासून बनवलेले असते. क्वचित प्रसंगी ते लाकडी किंवा मातीचे असू शकते.

त्यावर प्राण्यांच्या कातड्याचे आवरण घडू बांधलेले असते. हे कातडे मोठ्या लोखंडी कड्यांनी किंवा दोऱ्यांनी बांधलेले असते ज्यामुळे आवाज घुमतो. जोरदार होतो.

नगारा साधारणपणे जोडीने वाजवला जातो. एक मोठा आणि एक थोडा लहान. दोन्ही नगाऱ्यांना मोठ्या लाकडी गजांनी किंवा वाकड्या काठ्यांनी ठोकून आवाज काढला जातो. त्याचा आवाज इतका दमदार असतो की तो लांबवर ऐकू येतो. पूर्वीच्या काळात राजा किंवा सरदार येत असल्याची घोषणा करण्यासाठी नगारा वाजवला जात असे. तसेच युद्ध सुरू होण्यापूर्वी सैनिकांना जोश देण्यासाठीही त्याचा

दमदार नगारा

वापर होत असे. म्हणून नगाऱ्याला शौर्य आणि उत्साहाचे प्रतीक मानले जाते.

आजही महाराष्ट्रात यात्रा, दहीहंडी, गुढीपाडवा, गणपती मिरवणूक अशा अनेक ठिकाणी नगाऱ्यांचा गजर ऐकायला मिळतो. ढोल-ताशांच्या बरोबर नगारा आणखी उर्जा निर्माण करतो.

पंजाबमध्ये याला नगाडा किंवा नगाडे म्हणतात. मंदिरात खास प्रसंगी देवाला जागवण्यासाठीही नगारा वाजवला जातो. नगाऱ्याचा आवाज केवळ कानाला नाही तर थेट मनाला भिडतो. तो जमावाला एकत्र आणतो. आणि प्रत्येकाला उत्साहाने भारून टाकतो. त्यामुळे हे पारंपरिक वाद्य आजही आपल्या संस्कृतीचा एक महत्वाचा भाग आहे.

पॅंडोराची पेटी

खूप खूप वर्षांपूर्वीची गोष्ट. तेव्हा जगात दुःख नव्हतं. आजार नव्हते. भांडणे नव्हती. सारे जग सुखी होते.पण एकदा एका माणसाने देवांकडून आग पळवून आणली. देवांचा राजा झूआस खूप संतापला. त्याने मानवांना शिक्षा करायची ठरवले.

झूआसने मातीपासून पॅंडोरा नावाची एक सुंदर स्त्री तयार केली. पॅंडोरा म्हणजे देवांची देणगी. देवांनी तिला सगळे गुण तर दिलेच पण त्याबरोबर त्यांनी तिला थोडीशी उत्सुकता आणि अधीरपणाही दिला. पॅंडोरा माणसाबरोबर राहू लागली.

एक दिवस झूआस तिला भेटायला आला. त्याने तिला एक सोन्याची पेटी दिली. यात खूप महत्वाच्या वस्तू आहेत. मी परत येईपर्यंत ती सांभाळ. मात्र कधीही उघडू नकोस. पॅंडोराने ती बाजूला ठेवून दिली. पण तिचे लक्ष सारखे त्या पेटीकडे जाई. काय असेल याच्यात ? तिच्या मनातली उत्सुकता वाढत राही.

अखेर एक दिवस तिने ती पेटी हातात घेतली. हळूच अगदी थोडे झाकण उघडून बघू. झूआसला कळणार पण नाही. तिने हळूच झाकण उघडले.

पुढच्याच क्षणी आतून खूप जोरात धक्का बसला आणि भयानक आवाज करत अनेक काळ्या सावल्या बाहेर उडाल्या. आजार, दुःख, भांडण, मत्सर, राग, भूक, लढाया यांच्या त्या सावल्या होत्या. पॅंडोरा घाबरली. तिने झाकण लावले. पण काय उपयोग ? तोवर ते सारे जगभर पसरले होते. ती रडायला लागली. इतक्यात डब्यातून एक लहानसा प्रकाश बाहेर आला. ती होती आशा. आशेने पॅंडोराला धीर दिला. आशा म्हणाली, घाबरू नकोस. मी जगात राहीन आणि लोकांना दुःखातही पुढे जगायला मदत करीन. तेव्हापासून उद्याचा दिवस तरी छान असेल या आशेवर लोक आनंदाने जगू लागले.

सिमला

सिमला ही हिमाचल प्रदेशची राजधानी. सिमला खूप सुंदर आहे. इथे पर्यटकांची वर्दळ असते. श्यामला देवीच्या नावावरून या शहराला सिमला हे नाव पडलं. हे शहर सात टेकड्यांवर वसलं आहे. म्हणूनच त्याला टेकड्यांची राणी अशीही म्हटलं जातं. सिमल्यात उत्तर भारतातलं पहिलं पोस्ट ऑफिस सुरू झालं. इथल्या कॉनी कॉटेज नावाच्या छोट्याशा इमारतीत १८८२ मध्ये पोस्टच्या कामाला सुरुवात झाली.

आपण सिमला मिरची खातो. ब्रिटिशांनी सिमल्यात पहिल्यांदा या मिरचीची लागवड केली. म्हणून या मिरचीला सिमला मिरची असें

मनोहारी सिमला

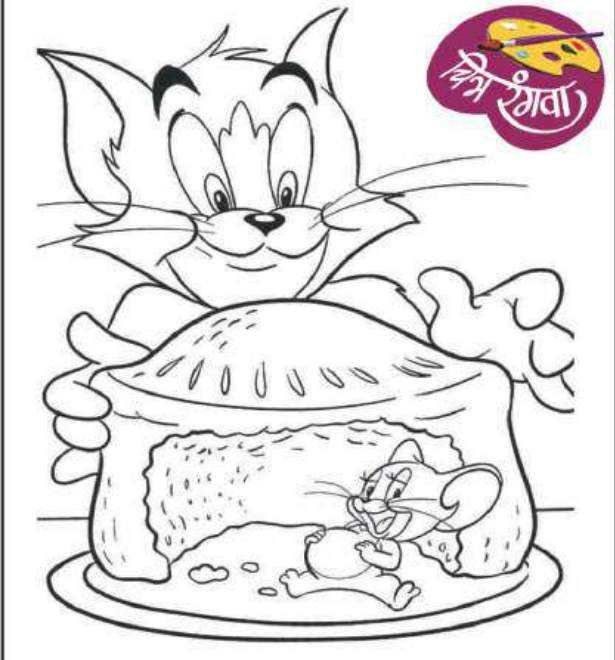

सफर शहरांची

म्हणतात. सिमल्यामध्ये बर्फ पडतो. इथे तुम्ही आईस स्केटिंगचा आनंद लुटू शकता. सिमल्यामध्ये १८८८ मध्ये टाउन हॉल बांधण्यात आला. दक्षिण-पूर्व आशियातल्या सर्वात मोठ्या माउंटन बायकिंग शर्यतीचं आयोजन सिमल्यात केलं जातं. या शर्यतीत बरेच स्पर्धक सहभागी होतात.

सिमल्यात बघण्यासारखं बरंच काही आहे. कालका-सिमला रेल्वेला युनेस्कोने जागतिक वारसा यादीत स्थान दिलं आहे. सिमला हे बऱ्याच प्रसिद्ध लोकांचं जन्मस्थानही आहे. इथे आल्यानंतर मॉल रोड, जाखू मंदिर, सिमला ड्राईस्ट चर्च ही ठिकाणे बघायला हवीत. असें हे सिमला अनेकांचं आवडतं पर्यटन स्थळ बनून गेलं आहे.

जेन्ना

असं मिळवायश

दहावी-बारावीच्या परीक्षांना आपल्या आयुष्यात खूप महत्त्व आहे. या परीक्षेतल्या गुणांवरून आपण करिअरचा मार्ग ठरवतो. दहावीच्या निकालानंतर आणखी विज्ञान, वाणिज्य किंवा कला यापैकी एका शाखेची निवड करतो. परीक्षा झाल्यावर आपला कल नेमका कोणत्या क्षेत्रात आहे याबाबत चर्चा केली जाते. मग आवडीनुसार विज्ञान, वाणिज्य किंवा कला शाखेची निवड केली जाते. पण त्यानंतरही अनेकांना कोणत्या क्षेत्रात करिअर करवं हे समजत नाही. बरीच मुलं गोंधळलेली असतात. म्हणूनच बारावीनंतर कोणत्या गोष्टींकडे लक्ष द्यायला हवं याविषयी...

कोण होणार ?

- विषयाची निवड केल्यानंतर एक उद्दिष्ट ठरवा. वयाच्या २४ किंवा २५ वर्षांपर्यंत नोकरी मिळेल या दृष्टीने प्रयत्न सुरू करा. स्वतःचा व्यवसाय सुरू करायचा असेल तर त्या दृष्टीने प्रयत्न करा.
- आयुष्यात काय करायचं आहे याचा निर्णय तुमचा तुम्हीच घ्यायचा आहे हे लक्षात घ्या. मित्रमैत्रिणी काय करतात, त्यांनी कोणती शाखा निवडली आहे यावरून स्वतःचे निर्णय घेऊ नका. तुमचा कल कशात आहे हे ओळखा.
- व्यावसायिकतेचे धडे तुम्ही घ्यायला हवेत. दहावीपर्यंत तुम्ही शाळेत होतात. पण आता तुम्ही आयुष्यात यशस्वी होणार आहात. नोकरी किंवा व्यवसाय करताना तुम्हाला यशस्वी व्हायचं असेल तर या गोष्टी महत्वाच्या ठरतील.

सांस्कृतिक नदी- सिंधू

सिंधू नदी ही भारतातील आणि जगातील सर्वात जुन्या संस्कृतीला जन्म देणारी नदी मानली जाते. तिचा उगम तिबेटमधील मानसरोवर जवळ होतो. तिथून ती जम्मू-काश्मीर, पाकिस्तान आणि शेवटी अरबी समुद्राला मिळते. तिची लांबी सुमारे ३१८० किलोमीटर आहे. सिंधू नदीला इंग्रजीत इंडस म्हणतात. भारताची इंडिया आणि हिंदुस्थानही नावे सिंधू नदीवरून पडल्याचे मानले जाते.

सिंधू नदीच्या काठावरच जुन्या काळात सिंधू संस्कृती फुलली. हडप्पा आणि मोहेंजोदडो ही दोन प्रसिद्ध प्राचीन शहरे या नदीजवळ सापडली आहेत. या संस्कृतीतील लोक शेती, लोखंडकाम, मातीची भांडी बनवणे आणि व्यापार यात तरबेज होते. त्यामुळे सिंधू नदीला जगातील प्राचीन संस्कृतीची जननी मानले जाते. ही नदी भारतात लडाख आणि जम्मू-काश्मीरमधून वाहते. तिथे तिचे पाणी स्वच्छ आणि निळसर दिसते. भारतीय सैन्याचे काही तळही या नदीच्या जवळ असल्याने तिचे महत्त्व अधिक आहे. सिंधू नदी पाकिस्तानसाठीदेखील अत्यंत महत्वाची आहे. त्या देशातील अनेक धरणे आणि कालवे या नदीवर आहेत. या पाण्याने गहू, कापूस आणि तांदूळ यांची शेती केली जाते. भारतातही जम्मू-काश्मीरमधील अनेक लहान गावांना सिंधू नदीचे पाणी उपयोगी पडते. सिंधू नदीला धार्मिक महत्त्वही आहे. हिंदू धर्मात या नदीला पवित्र मानले जाते. अनेक लोक तिची पूजा करतात. तिच्या पाण्याला पवित्र मानले जाते. अशा या सिंधू नदीने हजारो वर्षे लोकांचे जीवन समृद्ध केले आहे. सिंधू नदीने लोकांना अन्न, पाणी, संस्कृती आणि ओळख दिली आहे.

ओळख नद्यांची

ठिपके जुळवा

मुलांनो, परीक्षा संपल्यानंतर तुम्हाला

भरपूर वेळ मिळतो. तुम्ही या मोकळ्या वेळेचा सदुपयोग करू शकता, नव्या गोष्टी शिकू शकता. मित्रमैत्रिणींनो, आपल्याला एखादा छंद असायला हवा. छंदांमुळे आपल्या व्यक्तिमत्त्वाचा विकास होतो. सुटीमध्ये फक्त मोबाईलवर खेळत बसण्यापेक्षा वेगळं काही तरी करा. एखादा छंद जोपासा. तुमच्यातल्या कलागुणांना वाव द्या. सुटी सुरू झाल्यावर नेमकं काय करता येईल ? जाणून घेऊ.

■ मुलांनो, तुम्ही स्वयंपाक शिकू शकता. आज प्रत्येकालाच थोडाफार स्वयंपाक यायला हवा. विविध पदार्थ बनवण्याची आवड असेल तर तुम्ही नवे पदार्थ बनवून बघू शकता. सोपे पदार्थ नक्की बनवून बघा. तुमच्या मित्रमैत्रिणींनाही सोबत घ्या. तुम्ही बनवलेला एखादा पदार्थ आईबाबांना खायला घाला.

■ तुम्ही नाचाच्या क्लासला जाऊ शकता.

आगळेवेगळे छंद

धमाल

नाचणं हा खूप चांगला व्यायाम आहे. नाचाच्या क्लासमध्ये तुम्हाला नवे मित्रमैत्रिणी भेटतील. खूप गप्पा मारता येतील आणि सोबतच नृत्यकलाही शिकता येईल.

■ तुम्हाला चित्र काढायला आवडतं ? मग चित्रकलेच्या क्लासला जा. चित्रकलेमुळे

दोस्त हे मस्त

उंचपुरा जिराफ

जिराफ या पृथ्वीवरचा सर्वात उंच प्राणी आहे. जिराफाचे पाय माणसांच्या उंचीपेक्षाही लांब असतात. त्याच्या पायाची लांबी सहा फुटांपर्यंत असू शकते. जिराफाच्या अंगावर चट्टे असतात. गंमत म्हणजे प्रत्येक जिराफाच्या अंगावरचे चट्टे वेगळे असतात. जिराफ फार झोपत नाही. त्याला पाच मिनिटांची झोपही पुरते. जिराफ अर्ध्या तासापेक्षा जास्त वेळ झोपत नाही. तो उभ्या उभ्या झोपतो. पिलांना जन्म देतानाही जिराफ उभाच असतो. आयुष्यातला बराच काळ जिराफ उभाच असतो.

खादाडी

मस्त पनीर मॅक्रोनी

मुलामुलींनो, तुम्ही मस्तपैकी पनीर मॅक्रोनी बनवू शकता. यासाठी ५० ग्रॅम मॅक्रोनी घ्या. दोन चमचे किसलेलं पनीर, एक कप दूध, सिमला मिरची, मीठ, मिरपूड आणि पाणी हे साहित्य घ्या. सर्वात आधी मॅक्रोनी उकडून घ्या. त्यानंतर कडई गॅसवर ठेवा. त्यात दूध घाला. उकळल्यावर सिमला मिरची, मीठ, मिरपूड, पाणी आणि पनीर घाला. दोन मिनिट शिजू द्या. दूध आटल्यावर त्यात मॅक्रोनी घालून हलवून घ्या. तुमचं पनीर मॅक्रोनी तयार आहे.

स्टडी टिप्स

गोंधळ दूर करा

मुलांनो, कोणताही विषय नीट समजून घेतल्याशिवाय तुम्हाला अभ्यास करता येणार नाही. शाळेत शिकवलेला विषय समजला नाही तर घाबरून जाऊ नका. शिक्षकांना विचारा. घरी आल्यावर आई-बाबांकडूनही विषय समजून घेता येईल. विषय नीट समजून घेतला तर तुमचा गोंधळ होणार नाही. शाळेतले शिक्षक विषय नीट समजावून सांगतील. तुम्ही शिकवणीला जात असाल तर तिथल्या शिक्षकांची मदत घेऊ शकता.

योगा टाईम

वाढवा रोगप्रतिकारक शक्ती

छोट्यांनो, विविध आजारांपासून बचाव करण्यासाठी आपलं शरीर सक्षम असायला हवं. म्हणजेच आपली रोगप्रतिकारक शक्ती वाढायला हवी. यासाठी तुम्ही नियमित योगासनं करू शकता. काही योगासनांमुळे प्रतिकारशक्ती वाढायला मदत होते आणि सर्दी, खोकला, ताप, प्लूसरखे आजार होत नाहीत. ताडासन हे सुद्धा असंच एक आसन आहे. ताडासन केल्यामुळे संपूर्ण शरीराचा व्यायाम होतो. त्यामुळे नियमितपणे ताडासन करा.

एनडीपीएसवर कारवाईचे संकेत!

■ **महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. २८ :** अंमली पदार्थ विरोधी पथकाने अर्पण गोस्वामी या तरुणाला ३० मे रोजी सकाळी ९.४४ वाजताच्या सुमारास भंडारानजिकच्या सॅन्डी हॉटेलसमोरून उचलले आणि ब्रिझा कारमध्ये नागपूर येथे ११.४५ च्या सुमारास घेवून आले. बसस्थानकानजिकच्या राहुल काम्प्लेक्स समोर त्याला ब्रिझा कारमधून उतरवून या पथकाने एमएच ३१/एफएक्स ५२८७ क्रमांकाच्या महेंद्र बोलेरो या शासकीय वाहनात बसवले.

पथकातील पोकाँ राहुल काळे व अन्य एका शिपायाने अर्पणची सुझुकी अॅक्सेस मोपेड भंडारा येथून नागपूरला आणली. याच सुमारास राहुल काळे याने मोपेड झाडाच्या बाजूला लावली. संपेनि अभिजीत पाटील यांनी ही मोपेड झाडामागून घटनास्थळी लावली. नंतर पोकाँ रोहित काळे यांनी मोपेडमध्ये पार्सल टाकले. सकाळी ११.४५ ते दुपारी १ या वेळेत अंमली पदार्थ विरोधी पथक ही कारवाई करीत होते. हा संपूर्ण घटनाक्रम त्या परिसरातील विविध सीसीटीव्ही कॅमेरांमध्ये कैद झाला आहे. नंतर अर्पण गोस्वामी याला गणेशपेट पोलीस ठाण्यात नेऊन त्याच्यावर विविध कलमान्वये गुन्हा दाखल

अखेरपर्यंत लढणार, गोस्वामी कुटुंबियांचा निर्धार हिवाळी अधिवेशनात 'प्रताप' गाजण्याची शक्यता

करण्यात आला.

अर्पण गोस्वामी व त्याच्या कुटुंबियांनी या बनावट कारवाईविरोधात आता आवाज बुलंद केला असून, १५ नोव्हेंबर रोजी नागपूर येथे तसेच २७ नोव्हेंबर रोजी भंडारा येथे पत्रकार परिषद घेत अंमली पदार्थ विरोधी पथकाचा बुरखा फाडला आहे.

त्यांच्या मते या पथकाने अर्पण गोस्वामीचे बळजबरीने अपहरण आणि स्थलांतर करून बनावट घटनास्थळ दाखवले, खोटे पुरावे तयार केले आणि खोटा गुन्हा दाखल करून अडकवले.

या बनावट कारवाई दरम्यान त्यांना कोणताही अरेस्ट मेमो देण्यात आला नाही, त्यांच्या कुटुंबियांना सूचित केले नाही किंवा कायदेशीर मदतीचा अधिकार दिला नाही. हा प्रकार फौजदारी प्रक्रिया संहिता आणि एनडीपीएस कायद्यातील अटकेच्या नियमांचे उल्लंघन आहे. गोस्वामी कुटुंबियांच्या मते अंमली पदार्थ विरोधी पथकातील अधिकारी

भाग ३

आणि कर्मचारी यांनी त्यांच्या अधिकाराचा सर्रास दुरुपयोग केला आहे.

एनडीपीएसच्या या कारवाईदरम्यान काही प्रश्नही उपस्थित झाले आहेत. पथकाने अर्पणला भंडारानजिकच्या सॅन्डी हॉटेल जवळून बळजबरीने ताब्यात घेतले. हे घटनास्थळ भंडारा पोलीस स्टेशन अंतर्गत असताना, नियमानुसार येथील पोलिसांना का कळविण्यात आले नाही? राज्याचे मुख्यमंत्री आणि गृहमंत्री यांच्या शहरातील पोलीसच असा प्रकार करत असतील तर अन्य शहरात काय? असाही प्रश्न आहे.

दरम्यान, नागपुरचे घटनास्थळ दाखवून या तरुणाला अंमली पदार्थ बाळगण्याच्या आरोपाखाली खोटेया गुन्हात अडकविण्याचा या पथकाचा हा पराक्रम सीसीटीव्हीने उघड केला असून, हा डाव आता पथकाच्या अंगलट येण्याचे संकेत आहेत. पथकाने अर्पणसारख्या किती तरुणांना यापूर्वी खोटेया गुन्हात अडकवले? याचाही तपास या

अत्यंत विश्वसनीय सूत्राकडून मिळालेल्या माहितीनुसार, एमडी, गाजा व अन्य अंमली पदार्थ विक्रीचे रॅकेट चालविण्यासाठी काही ठराविक बड्या व्यावसायिकांना सुभा दिली जाते. या धंद्यात अनेक छोटे मासे ओढले जातात, त्यांच्या माध्यमातून अंमली पदार्थ निर्धारीत ठिकाणी पोहचविण्याचे काम होते. दुसरीकडे, केसेस करायच्या म्हणून अशा छोट्या मारांची अटक दाखविली जाते. हे कोणाच्या आशिर्वादाने? हे सांगणे न लगे.

निमित्ताने केला जावा, अशी मागणी आता जोर धरू लागली आहे.

अर्पण गोस्वामी बनावट अटक प्रकरणांनंतर या कुटुंबियांनी नागपूर पोलीस आयुक्तांची भेट घेत त्यांना अपबिती सांगितली तसेच रितसर तक्रार दाखल केली. आयुक्तांनी या प्रकरणाची गंभीर दखल घेतली असून, भविष्यात या पथकावर काय कारवाई होते? याकडे लक्ष लागले आहे.

आपल्यावर झालेल्या अन्यायाच्या विरोधात आता गोस्वामी कुटुंबियांनी दंड थोपटले असून, हे प्रकरण पुढील महिन्यात नागपूर विधीमंडळाच्या हिवाळी अधिवेशनात उपस्थित होण्याचे संकेत आहेत.

पार्थ पवारांच्या अडचणी वाढणार?

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २८ :**

पुण्यातील मुंदवा भूखंड घोटाळा प्रकरणी सत्ताधारी राष्ट्रवादी काँग्रेसचे अध्यक्ष अजित पवार यांचे सुपुत्र पार्थ पवार यांच्या अडचणीत वाढ होण्याची शक्यता आहे.

या प्रकरणात सातत्याने अजित पवार यांच्या उपमुख्यमंत्रीपदाचा राजीनामा मागण्याचा सामाजिक कार्यकर्त्या अंजली दमानिया आज दिल्लीच्या दौऱ्यावर आहेत. त्या तिथे केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांची भेट घेण्याची शक्यता आहे. त्या त्यांना भेटल्या तर निश्चितच पार्थ पवार व पयार्याने अजित पवारांच्या अडचणी वाढण्याची शक्यता आहे.

पार्थ पवार यांच्यावर महार वतनाची १८०० कोटींची जमीन अवघ्या ३०० कोटीत खरेदी केल्याचा आरोप आहे. या प्रकरणी अंजली दमानिया यांनी उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्या विरोधात मोर्चा उघडला आहे. या प्रकरणी अमित शहांची भेट घेण्यासाठी त्या दिल्लीत गेल्यात. तिथे त्या शहांपुढे मुंदवा भूखंड घोटाळ्यात कठोर कारवाई करण्याची मागणी करणार आहेत.

अंजली दमानिया अमित शहांची भेट घेऊन त्यांच्याकडे ३ मागण्या करणार आहेत. यात अजित पवारांचा राजीनामा, पार्थ पवार यांच्यावर गुन्हा दाखल करणे व खारगे समिती बरखास्त करण्याच्या मागणीचा समावेश आहे. अजित पवारांच्या अर्थमंत्रीपदाचा राजीनामा हवा आहे असे नाही. त्यांच्या पालकमंत्री व उपमुख्यमंत्रीपदाचाही राजीनामा हवा आहे. खारगे समिती पुर्नगतीत करून निवृत्त न्यायाधीशाच्या अध्यक्षतेखाली समिती स्थापन करावी. त्यात एक आवपीएस व सध्याचे खारगे असले तरी चालतील. ३० दिवसांच्या आत या समितीने आपला अहवाल सरकारला सादर करावा, असे त्या म्हणाल्या.

..जास्त कराल तर कापून काढू!

मंत्र्यांच्या उपस्थितीत भाजप आमदारांची विरोधकांना उघड धमकी

■ **महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. २८ :**

राज्यात स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांचे रणांगण तापले असतानाच, एकमेकांवर आरोप-प्रत्यारोप करताना नेत्यांच्या जिभेवरील ताबा सुटत असल्याचे दिसून येत आहे.

नागपूर जिल्ह्यातील कळमेश्वर नगरपरिषद निवडणुकीच्या प्रचारदरम्यान भाजपचे आमदार आशिष देशमुख यांनी विरोधकांना थेट कापून काढण्याची भाषा वापरल्याने एकच खळबळ उडाली आहे. हे सरकार देवेंद्र फडणवीसांचे आहे, ते गृहमंत्री आहेत आणि नागपूरचे आहेत. त्यामुळे जास्त कराल तर कापून काढू, अशी उघड धमकीच देशमुख यांनी भरसभेत दिली.

विशेष म्हणजे, भाजपचे प्रदेशाध्यक्ष चंद्रशेखर बावनकुळे यांच्या उपस्थितीत त्यांनी हे वक्तव्य केल्याने राजकीय वर्तुळात भुवया उंचावल्या आहेत. कळमेश्वरमध्ये दोन दिवसांपूर्वी काँग्रेस आणि भाजप कार्यकर्त्यांमध्ये राडा झाला होता. काँग्रेस कार्यकर्त्यांनी भाजपच्या एका कार्यकर्त्याला मारहाण केल्याचा आरोप आहे, ज्यामध्ये स्थानिक काँग्रेस उमेदवाराच्या पतीचे नाव समोर आले होते. या घटनेचा संदर्भ देत आशिष देशमुख यांनी आपल्या भाषणात अत्यंत आक्रमक पवित्रा घेतला.

आम्ही शांत आहोत याचा अर्थ आम्ही काही करू शकत नाही असा होत नाही. आमची संस्कृती बिघडू नये, ही आमची भूमिका आहे. पण जर कोणी आमचा नादी लागले, तर परिणाम वाईट होतील,असा दम आशिष देशमुख यांनी विरोधकांना भरला. एकंदरित

निवडणुकीच्या तोंडावर नेत्यांचा तोल सुटणे आणि वादग्रस्त विधाने करून वातावरण तापवणे, असे सध्या राज्यात सुरूच असल्याचे दिसत आहे. ही सभा भाजपचे प्रदेशाध्यक्ष चंद्रशेखर बावनकुळे यांच्या उपस्थितीत पार पडली. पक्षाच्या वरिष्ठ नेत्यांसमोरच आमदारांनी अशी हिंसात्मक भाषा वापरल्याने विरोधकांकडून टीकेची झोड उठण्याची शक्यता आहे. एका बाजूला कळमेश्वरची संस्कृती बिघडू नये, असे म्हणत असतानाच दुसरीकडे कापून काढू अशी भाषा वापरणे हे परस्परविरोधी असल्याचे मत राजकीय वर्तुळातून व्यक्त करत आहेत. देशमुख यांनी विकासाच्या मुद्द्यावरही भाष्य केले. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आणि मुख्यमंत्र्यांच्या नेतृत्वाखालील विविध योजना, विशेषतः आरोग्याच्या योजना कळमेश्वरमध्ये आणायच्या आहेत, असे ते म्हणाले. तुमच्यासाठी झटणाऱ्या उमेदवाराला निवडून द्या, असे आवाहन त्यांनी मतदारांना केले.

शिक्षण व नोकरीच्या आरक्षणापेक्षा राजकीय आरक्षण हे वेगळे

■ **महासागर प्रतिनिधी नागपूर, दि. २८ :**

राष्ट्रीय ओबीसी महासंघाचे नेते राजकीय आरक्षण हे नोकरी व शिक्षणाच्या आरक्षणापेक्षा पूर्णतः वेगळे असल्याचा दावा केला आहे.

सद्यस्थितीत ६० टक्के ओबीसी समाजाला केवळ २७ टक्के आरक्षण आहे. ते कमी होऊन द्या शून्य टक्के झाले तर ओबीसी कार्यकर्त्यांचे मोठे नुकसान होईल. त्यामुळे केंद्राने या प्रकरणी संविधानाच्या कलम २४३ डी ६ मध्ये सुधारणा करून हा प्रश्न कायमस्वरूपी निकाली काढावा, असे ते म्हणले. सुप्रीम कोर्टाने आज ओबीसी आरक्षणासंबंधी दाखल केलेल्या याचिकेवर सुनावणी करताना स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांचा मार्ग मोकळा केला. पण सोबतच आरक्षणाची ५० टक्क्यांची मर्यादा ओलांडणाऱ्या ४० नगरपरिषदा व १७ नगरपालिकांच्या निवडणुकांचे निकाल कोर्टाच्या अंतिम निकालाच्या अधीन राहतील असेही स्पष्ट केले. या पार्श्वभूमीवर बबनराव तायवाडे यांनी वरील मागणी केली ते सुप्रीम कोर्टाच्या निर्णयानंतर एका वृत्तवाहिनीशी संवाद साधताना म्हणाले, सुप्रीम कोर्टाने कोणत्याही निवडणुकीला स्थगिती देण्यास नकार दिला. सुप्रीम कोर्टाने स्वतःच या निवडणुका घेण्यासाठी ३१ जानेवारीची डेडलाईन दिली आहे. या निवडणुका निवडणूक आयोगही थांबवू शकत नाही. त्यांनी या निवडणुका थांबवण्याचा प्रयत्न केला, तर सुप्रीम कोर्ट त्यांना त्याचा जाब विचारेल. तायवाडे म्हणाले, १९९४ मध्ये ओबीसी समाजाला स्थानिक स्वराज्य संस्थेमध्ये २७ टक्के राजकीय आरक्षण देण्याचा निर्णय राज्यसभा व लोकसभेत एक विधेयक पारित करून घेण्यात आला. तेव्हापासून आतापर्यंत त्याची अंमलबजावणी सुरू आहे. आता त्या अंमलबजावणीला कुठेतरी धक्का लावून इथेसुद्धा ५० टक्क्यांची मर्यादा असायला पाहिजे अशा पद्धतीचा काढण्यात येणारा अर्थ चुकीचा आहे. ६० टक्के ओबीसी समाजाला केवळ २७ टक्के आरक्षण आहे. ते सुद्धा कमी करून उद्या शून्य टक्के झाले तर ओबीसीच्या कायकल्यांचे फार मोठे नुकसान होणार असल्याचे ते म्हणाले

कोर्टाच्या निर्णयानंतर एका वृत्तवाहिनीशी संवाद साधताना म्हणाले,

कोर्टाच्या निर्णयानंतर एका वृत्तवाहिनीशी संवाद साधताना म्हणाले, सुप्रीम कोर्टाने कोणत्याही निवडणुकीला स्थगिती देण्यास नकार दिला. सुप्रीम कोर्टाने स्वतःच या निवडणुका घेण्यासाठी ३१ जानेवारीची डेडलाईन दिली आहे. या निवडणुका निवडणूक आयोगही थांबवू शकत नाही. त्यांनी या निवडणुका थांबवण्याचा प्रयत्न केला, तर सुप्रीम कोर्ट त्यांना त्याचा जाब विचारेल. तायवाडे म्हणाले, १९९४ मध्ये ओबीसी समाजाला स्थानिक स्वराज्य संस्थेमध्ये २७ टक्के राजकीय आरक्षण देण्याचा निर्णय राज्यसभा व लोकसभेत एक विधेयक पारित करून घेण्यात आला. तेव्हापासून आतापर्यंत त्याची अंमलबजावणी सुरू आहे. आता त्या अंमलबजावणीला कुठेतरी धक्का लावून इथेसुद्धा ५० टक्क्यांची मर्यादा असायला पाहिजे अशा पद्धतीचा काढण्यात येणारा अर्थ चुकीचा आहे. ६० टक्के ओबीसी समाजाला केवळ २७ टक्के आरक्षण आहे. ते सुद्धा कमी करून उद्या शून्य टक्के झाले तर ओबीसीच्या कायकल्यांचे फार मोठे नुकसान होणार असल्याचे ते म्हणाले

■ **महासागर प्रतिनिधी शिरसागव कसबा, दि. २८ :**

रस्त्याच्या काँक्रीटकरणाचे काम सुरू आहे. या कामावर मुरूम घेवून येणाऱ्या एका टिप्परने दुचाकीला धडक दिली. या धडकेत दुचाकीस्वार

४२ वर्षीय छयाचित्रकाराचा घटनास्थळीच मृत्यू झाला. हा अपघात ब्राह्मणवाडा थडी ते घाटलाडकी मार्गावरील टी पॉइंटवर झाला. अमोल दादाराव पेटे (४२, रा. ब्राह्मणवाडा थडी, ता. चांदूर बाजार) असे मृतकाचे नाव आहे. अमोल पेटे हे गावात एका बँकेचे दैनंदिन रोख गोळा करणे तसेच छयाचित्रणाचा व्यवसाय करत होते. अमोल पेटे हे दुचाकीने जात असताना त्यांना टिप्परने धडक दिली. या धडकेत त्यांचा मृत्यू झाला. मागील काही दिवसांपासून खरपी, शिरजगाव, ब्राह्मणवाडा मार्गे चांदूरबाजार या राज्य महामार्गाचे सिमेंट कोंक्रीट बांधकाम सुरू आहे. टिप्परने दुचाकीला धडक दिली. यामध्ये त्यांचा मृत्यू झाला. या घटनेने हळहळ व्यक्त होत आहे.

देवीलाल जयस्वाल भला माणूस पुरस्काराची घोषणा

■ **महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. २८ :**

समानातील गरजवंतांना नेहमी सडळ हाताने मदत करणारे विख्यात उद्योगपती स्व. देवीलाल जयस्वाल यांच्या स्मृतिप्रित्यर्थ देवीलाल जयस्वाल भला माणूस पुरस्कार दिला जाणार आहे. उद्योगपती म्हणून स्व. देवीलाल जयस्वाल नागपूरकर आणि वैदर्भियांना परिचित आहेत. यवतमाळ जिल्ह्यातून तरुणपणी नागपुरला आल्यावर त्यांनी आपल्या उद्योगाच्या कक्षा वाढविल्या. उद्योग वाढवित असताना अगदी सुरुवातीपासून कोणालाही कळू न देता होतकरू विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणासाठी, गरजू रुग्णांच्या उपचारासाठी तसेच हजारों गरजू व्यक्तींना विविध कामांसाठी त्यांनी मदत केली.

एका हाताने दिलेले दान दुसऱ्या हाताला माहित होऊ देऊ नये ही बाब देवीलाल जयस्वाल यांच्या बाबतीत पूर्णपणे लागू होती. त्यांच्या मृत्युपर्यंत त्यांनी नियमितपणे विविध दवाखान्यांमध्ये रुग्णांच्या नातेवाईकांना स्वतः अन्न वाटप केले. नम्र, शालीन देवीलाल जयस्वाल यांचे गतवर्षी २० नोव्हेंबर रोजी निधन झाले, आयुष्यभर त्यांनी अनेक तुटणाऱ्या संसारांना जोडण्याचे काम केले. त्यांच्या स्मृतिप्रित्यर्थ दरवर्षी समाजात चांगल्या पद्धतीने वागणाऱ्या, गरजूंना मदत करणाऱ्या भल्या माणसाला कृपी विकास प्रतिष्ठानच्या वतीने १ लाख रुपये रोख, शाल, समानचिन्ह व पुष्पगुच्छ असे स्वरूप असलेला देवीलाल जयस्वाल भला माणूस पुरस्कार देऊन गौरविण्यात येणार आहे.

टीईएन ७ यू तर्फे आयुष म्हात्रेचे नेतृत्व करण्यासाठी स्वागत!

टीईएन ७ यू ने एमआयजी क्रिकेट क्लब, एसआरआर टी-१० अकादमी, क्रिकेट अकादमी ऑफ पठाण आणि उत्तम मजुमदार क्रिकेट सेंटर यांसारख्या अग्रगण्य अकादमींसोबत मजबूत भागीदारी प्रस्थापित केली आहे. टीईएन ७ यूच्या अंथलीट

इकोसिस्टममध्ये आयुषचे स्वागत करताना, टीईएन ७ यू चे मुख्य कार्यकारी अधिकारी आणि सह-संस्थापक कार्तिक गुरुमूर्ती म्हणाले, आयुषचा विार ते आयपीएलपर्यंतचा आणि आता १९ वर्षांखालील पुरुष भारतीय क्रिकेट संघाच्या कर्णधारपदापर्यंतचा प्रवास हा त्याच्या प्रतिभा, लवचिकता आणि चिकाटीचा परिणाम आहे. आयुष अणू नवीन पिढीतील खेळाडूंचे प्रतिनिधित्व करतो, जो आठवण करून देतो की खेळ केवळ जिंकण्याबद्दल नसून, खेळाबद्दलची पंशेन आणि आनंदबद्दल आहे.

आम्ही तरुणांना खेळणे कधीही न थांबवण्याची, आयुषसारख्याच निर्धारची, त्यांच्या स्वप्नांचा पाठलाग करण्याची प्रेरणा देऊ इच्छितो आणि प्रत्येकाला आठवण करून देऊ इच्छितो की, मैदानात असो वा मैदानाबाहेर, खेळाचे खरे सार त्यात मिळणाऱ्या आनंदात आहे. ■ ■ ■

लोकरंग

मूत्रपिंड आणि शरीरातील इतर अवयवदान आजच्या काळात किती महत्वाचे आहे?

■ मूत्रपिंड हा मानवी मेंदूनंतर माणसाच्या शरीरातील अत्यंत महत्वाचा अवयव आहे. त्याचवेळी फुफ्फुस,यकृत,हृदय,डोळे,त्वचा हे इच्छितो आणि प्रत्येकाला आठवण करून देऊ इच्छितो की, मैदानात असो वा मैदानाबाहेर, खेळाचे खरे सार त्यात मिळणाऱ्या आनंदात आहे. ■ ■ ■

मूत्रपिंड आणि शरीरातील इतर अवयवदान आजच्या काळात किती महत्वाचे आहे?

■ मूत्रपिंड हा मानवी मेंदूनंतर माणसाच्या शरीरातील अत्यंत महत्वाचा अवयव आहे. त्याचवेळी फुफ्फुस,यकृत,हृदय,डोळे,त्वचा हे इच्छितो आणि प्रत्येकाला आठवण करून देऊ इच्छितो की, मैदानात असो वा मैदानाबाहेर, खेळाचे खरे सार त्यात मिळणाऱ्या आनंदात आहे. ■ ■ ■

: साप्ताहिक संवाद : मूत्रपिंड आणि अवयव दान काळाची गरज

अवयव देखील तितकेच महत्वाचे आहेत. हल्ली बघतल्या ताणतणावग्रस्त जीवनशैलीमुळे मूत्रपिंडाचे आजार वेगाने फैलावताना दिसतात. मूत्रपिंडाच्या आजाराचा संबंध हा थेट मधुमेह आणि उच्चरक्तदाबाशी असतो ज्यामुळे मूत्रपिंड निकामी होऊ शकतात. तसेच फुफ्फुसे,यकृत हृदयाच्या विकारांने ग्रस्त रुग्णांना देखील अशा विविध अवयवांचे केलेलं दान हे माणसाला जीवदान देऊ शकणारे असते. मात्र आपल्याकडे तेवढ्या मोठ्या प्रमाणात मागणी आणि पुरवठा यामध्ये तफावत असल्यामुळे अवयव दानाबद्दल जनजागृती होणे गरजेचे आहे.

नर्मदा फाउंडेशनच्या वतीने अवयव दान जनजागृतीपर कोणकोणते उपक्रम राबविले जातात ?

■ विविध कंपन्या, गृहनिर्माण सोसायट्या, तसेच अनेक संस्थांसाठी नियमितपणे तपासणी व आजार निदान करण्यासाठी माहितीपर शिबिरांचे आयोजन केले जाते. मूत्रपिंडग्रस्त रुग्णांसाठी मार्गदर्शन शिबीर देखील दर बुधवारी आयोजित केले जाते. याशिवाय राष्ट्रीय प्रत्यारोपण खेळांचे आयोजन,अवयव दानाबद्दल जनजागृती, किट, भित्तिपत्र, चित्रकला, घोषवाक्य, लघुपट निर्मिती असे विविध उपक्रम राबवून समाजात मूत्रपिंड आणि अवयव दानाचे महत्त्व पटवून देण्याचे कार्य संस्था करते. ■ ■ ■

भारताचे सर्वात मोठे राज्य असलेले राजस्थान हे इतिहास, संस्कृती, परंपरा, निसर्गसौंदर्य आणि राजेशाही वैभव यांचा सुंदर संगम आहे. राजांची भूमी म्हणून ओळखले जाणारे राजस्थान आपल्या भव्य किल्ल्यांसाठी, आलिशान महालांसाठी, रंगीबेरंगी सण-उत्सवांसाठी आणि अजिंक्य राजपुताना शौर्यासाठी जगभर प्रसिद्ध आहे.

या वाळवंटी भूमीतील प्रत्येक शहर धैर्य, प्रेमकथा आणि कलात्मक वैभवाच्या कथा सांगते. त्यामुळेच राजस्थान हे भारतातील सर्वात लोकप्रिय पर्यटन स्थळांपैकी एक मानले जाते.थार वाळवंटाचे सुवर्ण वाळूचे समुद्र, अरावली पर्वतरांगा आणि उदयपूरचे झगमगते तलाव यामुळे राजस्थानचे निसर्गचित्र

विविधतेने नटलेले आहे. जयपूर, गुलाबी नगरी, हवा महाल आणि सिटी पॅलेससारख्या वारसा स्थळांनी पर्यटकांना आकर्षित करते. जोधपूर, निळे शहर, मेहरानगड किल्ल्यामुळे मोहून टाकते, तर जैसलमेर,

नव्हे तर आपल्या रंगोबेरंगी संस्कृतीसाठीही ओळखले जाते. लोकसंगीत, नृत्य, कला आणि हस्तकला ही या भूमीच्या परंपरेची झलक दाखवतात.

: संकलन व संयोजन : सुबोध रणशेवरे, ९८३३१४६३५६ subodh.ranshevre @rediffmail.com